

A/B iesniegums

Iesnieguma tips: B atļauja

Statuss: Pieņemts

Struktūrvienība: Vidzemes reģionālā vides pārvalde

Operators: Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Livland Biomethane" 40203473407

Iekārta:

Valsts vides dienesta (turpmāk – Dienests) 05.06.2025. vērtējums:

Dienests iekārtai piešķir nosaukumu Kūtsmēslu pārstrādes stacija - biogāzes un biometāna ražotne un tādu norāda arī B kategorijas piesārņojošas darbības atļaujā Nr.AP25IB0019 (turpmāk – Atļauja).

Izsniegšanas iemesls: Atļaujas saņemšana piesārņojošas darbības uzsākšanai

Adrese: Lejasbolles ferma, Naukšēnu pag., Valmieras nov.

Iesnieguma pieņemšanas datums: 10/04/2025

Atļaujas izdošanas termiņš: 09/06/2025

Teritorija: 0054540 Naukšēnu pagasts

Dienesta 05.06.2025. vērtējums:

SIA „Livland Biomethane” MK 30.10.2010. noteikumu Nr.1082 „Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai” (turpmāk – MK noteikumi Nr.1082) noteiktajā kārtībā 27.01.2025. (ar papildinformāciju 23.03.2025. un 29.04.2025.) iesniedza iesniegumu jaunas B kategorijas piesārņojošas darbības atļaujas saņemšanai kūtsmēslu pārstrādes stacijai adresē „Lejasbolles ferma”, Naukšēnu pagasts, Valmieras novads.

Piesārņojošo darbību veidi

5.11. iekārtas dzīvnieku un augu izcelsmes atkritumu (tai skaitā dzīvnieku mēsli un atkritumi no lopkautuvēm) uzglabāšanai, reģenerācijai vai apstrādei (arī iekārtas kompostēšanai un biogāzes iekārtas), kuru uzņemšanas jauda ir 30 un vairāk tonnu dienā

1.1.1. sadedzināšanas iekārtas, kuru nominālā ievadītā siltuma jauda ir vienāda ar vai lielāka par 5 un mazāka par 50 megavatiem, ja sadedzināšanas iekārtā izmanto biomasu, kūdru vai gāzveida kurināmo

1.1.1. sadedzināšanas iekārtas, kuru nominālā siltuma jauda ir vienāda ar vai lielāka par 0.2 un mazāka par 5 megavatiem un kuras kā kurināmo izmanto biomasu, kūdru vai gāzveida kurināmo

A sadaļa. Vispārīgs raksturojums 1 - 1.5

1. Informācija par piesārņojošas darbības vai iekārtas atrašanās vietu:

1.1. iekārtas atrašanās vietas karte mērogā 1:25000 vai 1:10000, vai 1:5000, vai 1:500 (pievieno pielikumā):

Kūstmēlu pārstrādes stacijas būvniecība plānota 5 ha zemes gabalā, kurš atrodas nekustamajā īpašumā "Lejasbolles ferma", kadastra numurs 9672 004 0007, zemes vienības kadastra apzīmējums 9672 004 0141, adrese: "Lejasbolles ferma", Naukšēnu pag., Valmieras nov., kas pieder SIA "Naukšēni" (skat. Pirkuma līgumu 4.pielikumā).

Darbību paredzēts veikt 5 ha zemes gabalā, plānotā iekārtu platība 120m x 150m laukumā.

Skat.1.pielikumu.

1.2. ēku un ražotņu novietojums teritorijā (norāda kartē iekārtai piemērotā mērogā 1:500, 1:1000 vai 1:5000 un pievieno pielikumā):

Skat.2.pielikumu.

Dienesta 05.06.2025. vērtējums:

Operatora darbības vietas atrašanās karte pievienota Atļaujas 3.pielikumā.

Ēku un ražotņu novietojuma plāns pievienots Atļaujas 4.pielikumā.

1.3. Teritorijas kods: 0054540.

1.4. iekārtas atrašanās vietas atbilstība atļautajai (plānotajai) zemes izmantošanai saskaņā ar teritorijas plānojumu:

Valmieras novada pašvaldība vēstulē Nr. 4.1.8.3/23/6606 (skat.3.pielikumu) informē, ka saskaņā ar Naukšēnu novada teritorijas plānojumu 2013.-2025.gadam un tā saistošajiem noteikumiem Nr.5/2013 „Par Naukšēnu novada teritorijas plānojumu 2013.-2025.gadam. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi un Grafiskā daļa.”, kas apstiprināti ar Naukšēnu novada domes 15.05.2013. lēmumu Nr.6, 8.§, zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 9672 004 0141 (turpmāk - Zemes vienība) funkcionālais zonējums ir noteikts - Ražošanas un tehniskās apbūves teritorija (JRT), Lauksaimniecības teritorijas (L), Meliorēta lauksaimniecības teritorija (LM) un Mežu teritorija (M). JRT zonā ir atļauta - lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve (izņemot A kategorijas piesārņojošas darbības uzņēmumus); vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūve; atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūve; zinātnes un tehnoloģisko parku apbūve; smagās rūpniecības uzņēmumu apbūve; u.c. Savukārt, L un LM zonā kā papildizmantošana ir minēta vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūve; atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūve u.c.

1.5. vietas hidroloģiskais un ģeoloģiskais raksturojums:

Teritoriju līdz 50m dziļā slānī, bet lielākajā daļā teritorijas 10-20m, klāj kvartāra nogulumu, kas veido reljefu un satur derīgos izrakteņus. Šo iežu lielākā daļa ir pēdējā apledojuma laikā nogulsnēts sarkanbrūns akmeņains smilšmāls, jeb ledāja pamatnes morēna, kas kopā ar zem tās pagulošajiem iežiem, ietilpst drumlinu sastāvā. Pēcledus laikmetā mežu, kas pārklāja teritoriju, radītie skābie ūdeņi veidoja podzolēto augšņu profilus. No augsnes virskārtas tika iznesti karbonāti, metālu oksīdi un hidroksīdi. Atsevišķās vietās pazemes ūdeņu iznestie karbonāti ir izveidojuši sīkas saldūdens kaļķu iegulas. Zem kvartāra iežu segas atrodas ļoti senie Burtnieku svītas vidusdevona smilšakmeņi, māli un aleirolīti. Reljefa veidošanās turpinās, galvenais faktors, kas veicina šo darbību, ir ūdens. Plūdos straumes izskalo krastus un veido arī sanesas upju palienēs.

A sadaļa. Vispārīgs raksturojums 2 - 4.2

2. Informācija par tuvējo apkārtni un zemes izmantošanas veidu:

2.1. apdzīvota vieta, vienstāva apbūve, daudzstāvu apbūve, rūpnieciskā zona, sabiedriskā zona, tirdzniecības zona:

Zemes gabalam funkcionālais zonējums ir noteikts - Ražošanas un tehniskās apbūves teritorija (JRT),

Lauksaimniecības teritorijas (L), Meliorēta lauksaimniecības teritorija (LM) un Mežu teritorija (M). Tuvākā darbība ir SIA "NAUKŠĒNI" "Lejasbolles ferma", kas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir saņēmis C kategorijas piesārņojošas darbības apliecinājumu (piesārņojošā darbība: dzīvnieku novietne, kurā tiek audzēti 502 liellopi: 446 slaucama govys, 43 dažāda vecuma teles un 13 vīriešu kārtas dzīvnieki līdz 6 mēnešiem).

Tuvākā apdzīvotā vieta Naukšēnu ciems atrodas ~830 m attālumā no zemes vienības robežas un aptuveni 1 km attālumā no plānotās ražotnes atrašanās vietas.

2.2. ziņas par to, vai iekārta atrodas aizsargjoslā, Ministru kabineta noteiktajā jutīgajā teritorijā, uz kuru attiecas paaugstinātas prasības ūdens un augsnes aizsardzībai no lauksaimnieciskas darbības izraisīta piesārņojuma ar nitrātiem, Ministru kabineta noteikto riska ūdensobjektu sateces baseinā, teritorijā, kurā gaisa kvalitātes novērtējums norāda, ka gaisu piesārņojošo vielu koncentrācija pārsniedz apakšējo piesārņojuma novērtēšanas sliekšni. Ja iekārta atrodas aizsargjoslās, pievieno karti, kurā norādītas aizsargjoslas:

Paredzētās darbības teritorijā neatrodas un tā nerobežojas ar Vēsturiski, arheoloģiski un kultūrvēsturiski nozīmīgām vietām vai to aizsargjoslām.

Ievērojot Dabas aizsardzības pārvaldes rekomendācijas, paredzētās darbības teritorija tiek veidota, nodrošinot vismaz 50 m aizsargjoslu Acupītei, kā arī tā netiek plānota meža 485. kvartāla 5. nogabalā.

3. Plānošana, projektēšana un būvdarbi:

3.1. attiecīgās pašvaldības būvvaldes nosaukums, adrese, tālrunis un faksa numurs, kuras pārraudzībā ir plānotā vai esošā darbība (būvniecības iesnieguma izskatīšana, projektu akceptēšana un pieņemšana ekspluatācijā):

Valmieras novada Būvvalde: Lāčplēša iela 2, Valmiera, Valmieras novads, LV-4201 t.:64207155; e-pasts: buvvalde@valmierasnovads.lv

3.2. plānošana, projektēšana, būvdarbi, ziņas par projektēšanu un pieņemšana ekspluatācijā (pievieno informāciju par būvatļaujas izsniegšanas datumu, numuru un derīguma termiņu):

Saņemta Būvatļauja Nr.BIS-BV-4.2-2024-56 (no 20.02.2024.). Projektēšanas nosacījumu izpildes termiņš: 20.02.2029.

4. Darbinieku skaits esošajās un plānotajās ražotnēs:

4.1. esošām iekārtām norāda pašreizējo darbinieku skaitu (konkrētajā darba vietā) un plānoto darbinieku skaitu pēc atļaujas saņemšanas:

Neattiecas.

4.2. jaunām iekārtām norāda plānoto darbinieku skaitu:

Līdz 4 cilvēkiem.

A sadaļa. Vispārīgs raksturojums 5 - 5.5

5. Piesārņojošas darbības apraksts:

5.1. darba stundas (norāda darba ilgumu normālā darbības režīmā, kā arī to, vai iekārta darbojas ārpus normālā darba laika):

Uzņēmuma darba laiks – 8:00 – 18:00, darba dienās, biogāzes iekārta strādās visu diennakti (sekots attālināti).

5.2. plānotais būvniecības vai rūpniecisko iekārtu rekonstrukcijas uzsākšanas un pabeigšanas laiks:

Būvniecības laiks - 2024.-2025.gg.

5.3 paredzētais piesārņojošas darbības uzsākšanas laiks:

Pēc būvdarbu pabeigšanas - 2024. vai 2025.gadā.

Dienesta 05.06.2025. vērtējums:

Saskaņā ar Būvniecības informācijas sistēmā (BIS) pieejamo informāciju būvniecības lietas Nr.BIS-BL-766365-10205 Kūstmēslu pārstrādes stacija - biogāzes un biometāna ražotne "Lejasbolles ferma", Naukšēnu pag., Valmieras nov. stadija ir būvdarbi.

Tāpat Operatora paredzētajā darbības vietā ir aktīvas vēl šādas būvniecības lietas:

- Nr.BIS-BL-643941-8117 – nojume;
- Nr.BIS-BL-707471-9486 – skābbarības laukuma paplašināšana;
- Nr.BIS-BL-806160-10886 – lauksaimniecības zemu meliorācijas sistēmas pārkārtošana un teritorijas sagatavošanas darbi būvprojekta BIS-BL-766365-10205 realizācijai;
- Nr.BIS-BL-806407-10861 – biometāna iesūkņēšanas punkta pieslēgšana pārvades gāzesvadam Valmieras novadā, Naukšēnu pagasta „Lejasbollēs”.

Līdz ar to Dienests norāda, ka piesārņojošo darbību drīkst uzsākt tikai pēc objekta nodošanas ekspluatācijā.

5.4. atļaujai pieprasītā ražošanas jauda un plānotais ikgadējais produkcijas apjoms esošai iekārtai, jaunai iekārtai – projektētā jauda:

Kūtsmēslu fermentēšana - līdz 140 000 tonnām gadā.

Biometāna ražotnes prognozētais produkcijas apjoms ir:

- Biogāze – 7 000 000 Nm³;
- Šķidrāis digestāts - 126 000t/gadā;
- Cietais digestāts – 31 500t/gadā.

5.5. atkritumu poligoniem – paredzētā poligona ietilpība, paredzētais darbības ilgums, apkalpojamā teritorija, sadzīves atkritumu poligoniem – apkalpojamo iedzīvotāju skaits:

Neattiecas uz uzņēmuma darbību.

Dienesta 05.06.2025. vērtējums:

Dienests 10.04.2025. nosūtīja vēstuli Nr.14.4/AP/3386/2025 Valmieras novada pašvaldībai un Veselības inspekcijai par priekšlikumu sniegšanu B kategorijas piesārņojošas darbības atļaujas izsniegšanai.

Uz Atļaujas izsniegšanu Dienestā saņemta Valmieras novada pašvaldības 22.04.2025. vēstule Nr.4.1.8.3/25/2469 (pievienota Atļaujas 6.pielikumā), kurā norādīts, ka pašvaldībai nav iebildumu par SIA „Livland Biomethane” pieteikto B kategorijas piesārņojošo darbību un atļaujas izsniegšanu, kā arī nav priekšlikumu par specifiskiem piesārņojošas darbības nosacījumiem, kas būtu papildus iekļaujami atļaujā. Uz Atļaujas izsniegšanu Dienestā saņemta Veselības inspekcijas Sabiedrības veselības departamenta Vidzemes kontroles nodaļas 23.04.2025. vēstule Nr.2.4.8.-25./401 (skat. Atļaujas 7.pielikumu).

Veselības inspekcijas izvirzītie priekšlikumi ņemti vērā Atļaujas “C” sadaļā.

A sadaļa. Vispārīgs raksturojums 6 - 6.3

6. Informācija par vides institūciju izdotajiem dokumentiem piesārņojošai darbībai (ja šādi dokumenti iekārtai nepieciešami saskaņā ar vides aizsardzības jomu reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem):

6.1. attiecībā uz piesārņojošas darbības uzsākšanu vai būtiskām izmaiņām esošā piesārņojošā darbībā – atzinuma par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma numurs, datums, institūcija, kas akceptējusi paredzēto darbību, lēmuma numurs un pieņemšanas datums, reģionālās vides pārvaldes izsniegto tehnisko noteikumu numurs:

2023. gada 14. decembrī tika saņemts Paredzētās darbības ietekmes sākotnējais izvērtējums Nr. AP23SI0456. Kā arī tika saņemti Tehniskie noteikumi no Valsts vides dienesta (05.03.2024. Tehniskie noteikumi Nr. AP24TN0349).

Dienesta 05.06.2025. vērtējums:

Dienests 13.03.2025. ir pieņēmis lēmumu Nr.AP25VL0166 par grozījumu veikšanu Dienesta 05.03.2024. tehniskajos noteikumos Nr. AP24TN0349 (ar 12.02.2025. grozījumiem Nr.AP25VL0108), sakarā ar to, ka ir mainījusies iecere attiecībā uz pārstrādājamo kūtsmēslu, saražotās biogāzes un digestāta apjomu, pārstrādājamo kūtsmēslu apjoms samazināts no 210000 tonnām gadā (sākotnējā iecere un sākotnējā

izvērtējumā vērtētais apjoms) līdz 140000 tonnām gadā, jo vienu no iecerē sākotnēji paredzētajiem fermenteriem (ar tilpumu 8648 m³) paredzēts izmantot digestāta uzglabāšanai.

6.2. attiecībā uz esošu piesārņojošu darbību – pēdējo izsniegto atļauju piesārņojošo vielu emisijai gaisā, ūdens lietošanai vai atkritumu apsaimniekošanai (arī atļaujas atkritumu pārvadāšanai) numurs, izdošanas datums un derīguma termiņš; un datums:

Darbība ir jauna.

6.3 rūpniecisko avāriju novēršanas programmas vai drošības pārskata iesniegšanas datums Vides pārraudzības valsts birojā un objekta civilās aizsardzības plāna iesniegšanas datums Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā:

Neattiecas uz uzņēmuma darbību - netiek uzglabātas vielas tādā apjomā, lai būtu nepieciešams izstrādāt rūpniecisko avāriju novēršanas programmu vai drošības pārskatu.

Dienesta 05.06.2025. vērtējums:

Dienests norāda, ka Objektam nevar piešķirt nevienu no MK 19.09.2017. noteikumos Nr.563 „Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība” (turpmāk – MK noteikumi Nr.563) paredzētajām vai MK 01.03.2016. noteikumos Nr.131 „Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi” (turpmāk – MK noteikumi Nr.131) paredzētajām bīstamības kategorijām, jo bīstamās vielas plānots uzglabāt nelielos apjomos un bīstamo vielu daudzuma kritērijs ir >1.

Objektam nav nepieciešama rūpniecisko avāriju novēršanas programma vai drošības pārskats, saskaņā ar MK noteikumiem Nr.131.

Objektam nav nepieciešams izstrādāt civilās aizsardzības plānu, saskaņā ar MK noteikumiem Nr.563.

A sadaļa. Vispārīgs raksturojums 7 – 7.3

Ņemot vērā, ka objekts vēl nav gatavs darbības uzsākšanai, apkalpošanas līgumi vēl nav noslēgti. Ir noslēgts Pirkuma līgums ar SIA "NAUKŠĒNI" (Reģ.Nr.44103001176, Juridiskā adrese: Straumēni, Naukšēni, Naukšēnu pag., Valmieras nov., LV-4244).

1.Tabula. Informācija par noslēgtajiem līgumiem

Līguma numurs	Līguma priekšmets	Līgumslēdzējas puses	Līgumā norādītā jauda	Līguma termiņš
Pirkuma līgums	Nekustamā īpašuma pirkuma līgums	SIA "NAUKŠĒNI", SIA "Livland Biomethane"	-	Bez termiņa

Dienesta 05.06.2025. vērtējums:

Uzsākot darbību Operatoram jānoslēdz līgumi ar atkritumu apsaimniekotājiem, lai nodrošinātu normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai atbilstošu atkritumu apsaimniekošanu.

B sadaļa. Ražošanas procesi un tehnoloģijas 8

a) Iekārtas un ražošanas procesu apraksts (apraksta iekārtas rūpnieciskās darbības vēsturi, ražošanas jaudu, produkciju un ražošanas procesus, A kategorijas iekārtām pievienojot plūsmu diagrammas un, ja nepieciešams, papildu informāciju, kas raksturo piesārņojošo darbību, tai skaitā iekārtas radīto vibrāciju un emitēto siltumu:

Paredzētā darbība – kūtsmēsļu pārstrādes stacijas būvniecība un ekspluatācija, kurā slēgtās tvertnēs tiks iegūtas un savāktas metāna emisijas, lai tās nenonāktu apkārtējā vidē. Rezultātā stacijā būs iespējams saražot biogāzi, kas ir metāna un CO2 maisījums, ar kopējo apjomu līdz 7 000 000 Nm³ gadā. Stacija gadā varēs pārstrādāt kā cietos, tā šķīdros kūtsmēslus, pakāpeniski palielinot pārstrādāto apjomu līdz 140 000 t gadā apjomā, ko saņems no blakus esošās fermas SIA “Naukšēni”. Tādējādi novēršot

~18'000t CO₂ un 6'000t metāna emisijas, kas veidotos no neapstrādātiem, vaļējā krātuvē deponētiem kūstmēsliem.

Attīrītā biogāze netiks uzglabāta atsevišķi – tikai fermentieros (līdz ar to uzglabātais apjoms paredzēts ap 0,9 tonnas).

Kā pārstrādes blakusprodukts tiks iegūts arī ilgspējīgs mēslošanas līdzeklis - šķidrās digestāts, kas tiks izmantots kā dabai daudz draudzīgāks mēslošanas līdzeklis, un cietais digestāts, kas tiks izmantots kā augstvērtīgs pakaišu līdzeklis.

Biogāze, kā kūstmēsli pārstrādes produkts, pēc iegūšanas tiks attīrīta no mitruma, H₂S, un CO₂, iegūstot biometānu ar 97% koncentrāciju un tas tiks iespiests blakus esošajā dabasgāzes tīklā.

Procesa darbību nodrošinās efektīvs bioloģisks process, ļaujot iztikt bez kaitīgu un ķīmisku vielu izmantošanas.

Kūstmēsli pārstrādes stacija ietver kūstmēsli rūgšanai pielāgotus fermenterus, biogāzes attīrīšanas iekārtas, pārtikas kvalitātes šķidrā CO₂ ražošanas iekārtas un biometāna attīrīšanas iekārtas, šķidro substrātu pieņemšanas tvertnes, palīgēkas, izejvielu pagaidu uzglabāšanas telpas.

Fermentēšanas substrāts tiek sūknēts uz apsildāmām, termiski izolētām dzelzsbetona krātuvēm (fermenteri), kur masa tiek fermentēta.

Kopējā iekārtu platība plānota 120 x 150 m laukumā.

Cietie izejmateriāli tiks saņemti padeves tvertnēs, kuras var tieši iepildīt no sāniem ar iekrāvēju (vai līdzvērtīgu), lai tos homogenizētu. Cieto mēsli pieņemšanas laukums paredzēts izejmateriālu (cieto kūstmēsli) izkraušanai. Tas ir laukums, kur ļoti īslaicīgi tiks uzglabāti mēsli (segtais transports tos piegādā, izkrauj un uzreiz iekrāvējs tos padod izkraušanas blokā; vienlaicīgi pārējais atvestais izejmateriāls tiek pārklāts ar biezo plēvi), viss pārējais ir slēgtā veida.

Šķidros izejmateriālus vai procesa šķidrums pados caur iepriekšējās uzglabāšanas tvertni.

Pēc fermentācijas reaktorā izejvielas tiks iesūknētas separācijas blokā. Cietās vielas atdalīsies un līdz izvešanai tiks izklātas uz cietās pamatnes, savukārt šķidrums tiks uzglabāti līdz 3 dienām un aizvesti uz lauksaimniecības uzņēmumiem piederošajām lagūnām.

Iepriekšējās uzglabāšanas un fermentatora tvertnes ir aprīkotas ar dubultu vai trīskāršu PE-membrānas jumtu, kas darbojas kā saražotās biogāzes bufera krātuve.

Biogāzes stacijā ir uzstādīts digestāta separators, ar kuru daļēji atdala sauso no šķidrās frakcijas. Tas ļauj optimizēt digestāta izmantošanu uz lauksaimniecības zemes un kā pakaišus. Separators digestātu ņem no pēcfermentera, sausā frakcija (25%-30% sausnas saturs) nobirst uz nobetonēta laukuma, bet šķidrā frakcija pa slēgtiem cauruļvadiem tiek novadīta uzkrāšanas tvertnē.

Sēra atdalīšanai priekšelpās tiks ievadīts tehniskais skābeklis. Skābeklis tiks ražots uz vietas no gaisa, izmantot spiediena maiņas adsorbcijas iekārtu. Pēdējā posmā biogāze tiks attīrīta un atsērta līdz minimālām vērtībām (max 5 ppm), pirms tā tiks attīrīta membrānas biogāzes bagātināšanas iekārtā.

Kondensācijas ūdens no biogāzes tiek uztverts kondensāta bedrē un iesūknēts uz vietas nodrošinātajā fermentatorā vai pievienots digestātam.

Procesa siltumu ražos dabasgāzes katls un transportēs uz apkures sistēmu. Apkures sistēmas otrā pusē fermentators ir pievienots šim kolektoram, lai uzsildītu ievades materiālu līdz apm. 40°C (mezofils process).

Kūstmēsli pārstrādes stacijas darbība, barošana un uzraudzība tiek automatizēta, izmantojot plaši vizualizētu vadības sistēmu, izmantojot datoru. Visi būtiskie dati, piemēram, temperatūra, jauda, spiediens utt., tiek saglabāti un vizualizēti, un tiek kontrolēti visi attiecīgie komponenti.

Turklāt programmējams loģiskais kontrolieris (PLC) kalpo kā ar drošību saistīta stacijas uzraudzības ierīce un incidentu gadījumā aktivizē nepieciešamos relejus.

Biogāzi iegūst organiskās vielas (biomasas) anaerobajā pārstrādē, metānrūgšanas jeb fermentācijas procesā. Metānrūgšana ir dabā izplatīts process, kura laikā baktērijas sadala organiskās vielas. Lai process noritētu veiksmīgi un iegūtu lielāku gāzes iznākumu ar augstāku metāna (CH₄) saturu, visa procesa laikā jānodrošina optimālā (38° - 40°C) temperatūra baktēriju darbībai, bezgaisa, tumša vide,

pietiekams organisko vielu saturs biomasā (ogļhidrāti, proteīni, lipīdi), noteiktais pH līmenis un masas maisīšana reaktoros.

Stacija aprīkota ar pārspiediena un zemspiediena aizsardzības sistēmu. Tiklīdz fermentierī tiek pārsniegts pieļaujama spiediens, aizsardzības sistēma novada biogāzi no šīs tvertnes. Tādējādi ražotnes tvertnē tiek pilnībā izslēgts pārspiediena risks.

Sistēmas spiediena problēmu gadījumu novēršanai tiek uzstādīta sadedzināšanas lāpa.

Ražošanas procesa apraksts:

Pēc biogāzes saražošanas, tā tiek padota uz priekšattīrīšanas un attīrīšanas posmu, kas sastāv no:

- Desulfurizācijas vienība;
- Dehidratācijas vienība;
- CO₂ sašķidrināšanas vienība;
- Biogāzes membrānas bagātināšanas sistēma;
- Biometāna iespiešanas tīklā stacijas;
- Šķidrā, pārtikas kvalitātes CO₂ uzglabāšanas un kravas automašīnu iekraušanas iekārta.

Biogāze tiek saspiesta un ievadīta moduļos, kas satur tūkstošiem porainu, dobu šķiedru membrānu.

CO₂ gāze iziet cauri membrānas sienai, kas pēc tam tiek savākta un sašķidrināta, bet metāna gāzes molekulas, kurām ir lielāks diametrs, iziet no dobās caurules. Pasīvā tehnoloģija prasa minimālu uzraudzību. Membrānām ir ērti mērogojamas sistēmas, pievienojot vai samazinot moduļu skaitu darbības laikā. Daudzpakāpju sistēmas var ražot līdz pat 99,5% tīra metāna. Tas ir efektīvs process ar zemiem metāna zudumiem. Membrānas kalpošanas laiks no 8 līdz 12 gadi.

Pēc biometāna ražošanas tas tiek saspiests pēc dabasgāzes operatora prasībām un iespiests tīklā.

Ņemot vērā, ka kā pakaiši var tikt izmantotas smiltis, pirms padošanas uz biogāzes iekārtu smiltis ir jāatdala. Smilšu atdalīšanai tiek pievienots ūdens līdz 20 m³/dnn, nodrošinot smilšu izskalošanu un nostādināšanu.

Pēcfermentators, jeb otrās pakāpes fermentācijas tvertne (pēc fermentācijas tvertne) tilpums ir 8143 m³. Substrātu no bioreaktoriem pa pārplūdes vadu novada uz pēcfermentācijas tvertni - izbūvēta kā apaļa monolītbetona konstrukcija ar siltumizolāciju un dubultās membrānas jumtu. Substrātu no bioreaktora pa pārplūdes vadu novada uz pēcfermentācijas tvertni. Pēcfermentācijas procesam paredzēta līdzīga pārspiediena un zemspiediena aizsardzība kā bioreaktoram. Saražotā un daļēji attīrītā biogāze pa gāzes cauruļvadu sistēmu tiek aizvadīta uz koģenerācijas iekārtām.

Biogāzes ražotnes un koģenerācijas stacijās vadības bloks sastāv no biogāzes ražotnes elektriskās sistēmas un vadības bloka. Ražotnes vadība ir datorizēta, displejs tiek izmantots, lai izvēlētos darbības režīmus (manuālo vai automātisko), kā arī lai parādītu darbības režīmus, datus un sastādītu ziņojumus. Paredzētās darbības ietvaros plānots biogāzi tālāk attīrīt, izmantojot polimēru membrānas, un attīrīto biometānu iespiest dabasgāzes tīklā.

Bez metāna un oglekļa dioksīda, biogāze satur arī sērūdeņradi H₂S, kuru no biogāzes atdala iebūvēta bioloģiskā desulfurizācijas iekārta ar skābekļa pievadu no speciālas iekārtas. Vēlamo gaisa koncentrāciju bioreaktoram pievada ar gaisa sūkni, kura jauda ir ierobežota, lai nepieļautu sprādzienbīstama maisījuma veidošanos.

Informācija atbilstoši Operatora iesniegumam pievienotajam pielikumam "Teh apraksts":

• Biogāzes ražošana

Biogāzi iegūst organiskās vielas (biomasas) anaerobajā pārstrādē vai metānrūgšanas jeb fermentācijas procesā. Metānrūgšana ir dabā izplatīts process, kura laikā baktērijas sadala organiskās vielas. Lai process noritētu veiksmīgi un iegūtu lielāku gāzes iznākumu ar augstāku metāna saturu, visa procesa laikā jānodrošina optimālā 38-40°C temperatūra baktēriju darbībai, bezgaisa, tumša vide, pietiekams organisko vielu saturs biomasā (ogļhidrāti, proteīni, lipīdi), noteiktais pH līmenis

un masas maisīšana reaktoros.

Kopumā, jo augstāka ir temperatūra, jo ātrāk notiek process. Optimālā temperatūra ir no 30°C līdz 42°C (mezofilā fermentācija) un no 50°C līdz 57°C (termofilā fermentācija). Naukšēnu biogāzes ražotnē paredzēts pielietot mezofilās fermentācijas metodi.

- **Biogāzes ražošanas tehnoloģiskā procesa nodrošināšana**

Cietie izejmateriāli tiks saņemti padeves tvertnēs, kuras var tieši iepildīt no sāniem ar iekrāvēju (vai līdzvērtīgu), lai tos homogenizētu.

Šķidrās izejmateriālus vai procesa šķidrums pados caur iepriekšējas uzglabāšanas tvertni.

Fermentēšanas substrāts tiek sūknēts uz apsildāmām, termiski izolētām dzelzsbetona krātuvēm (fermenteri), kur masa tiek fermentēta. Baktēriju iedarbības rezultātā (anaerobos – bez skābekļa apstākļos), sadaloties biomasai, veidojas biogāze, kas sastāv no 60-80% metāna (CH₄) un 20-40% ogļskābās gāzes (CO₂), sērūdeņraža H₂S ~ 0.01-4 %, gaistošajiem savienojumiem – nelielā daudzumā. Optimālā temperatūra ir no 30°C līdz 42°C (mezofilā fermentācija) un no 50°C līdz 57°C (termofilā fermentācija). Temperatūrā, kas ir zemāka par 25°C, process tiek neatgriezeniski apturēts.

Saražotās gāzes enerģijas saturs ir atkarīgs no organisko vielu sastāva, kas fermentētas reaktorā. Tās sastāda no 50% līdz 65% dabas gāzes siltumspējas. Vidējā biogāzes siltumspēja sastāda 5.0 – 6.15 kWh.

Biogāzes stacijā ir uzstādīts digestāta separators, ar kuru daļēji atdala sauso no šķidrās frakcijas. Tas ļauj optimizēt digestāta izmantošanu uz lauksaimniecības zemes un kā pakaišus. Separators digestātu ņem no pēcfermentera, sausā frakcija (25%-30% sausnas saturs) nobirst uz nobetonēta laukuma, bet šķidrā frakcija pa slēgtiem cauruļvadiem tiek novadīta uzkrāšanas tvertnē.

Iepriekšējās uzglabāšanas un fermentatora tvertnes ir aprīkotas ar dubultu vai trīskāršu PE-membrānas jumtu, kas darbojas kā saražotās biogāzes bufera krātuve.

Sēra atdalīšanai priekšelpās tiks ievadīts tehniskais skābeklis. Skābeklis tiks ražots uz vietas no gaisa, izmantot spiediena maiņas adsorbcijas iekārtu. Pēdējā posmā biogāze tiks attīrīta un atsērota līdz minimālām vērtībām (max 5 ppm) ar aktīvās ogles filtru, pirms tā tiks attīrīta membrānas biogāzes bagātināšanas iekārtā.

Kondensācijas ūdens no biogāzes tiek uztverts kondensāta bedrē un iesūknēts uz vietas nodrošinātajā fermentatorā vai pievienots digestātam.

Procesa siltumu ražos dabasgāzes katls un transportēs uz apkures sistēmu. Apkures sistēmas otrā pusē fermentators ir pievienots šim kolektoram, lai uzsildītu ievades materiālu līdz apm. 40°C (mezofils process).

Pārstrādes stacijas darbība, barošana un uzraudzība tiek automatizēta, izmantojot plaši vizualizētu vadības sistēmu, izmantojot datoru. Visi būtiskie dati, piemēram, temperatūra, jauda, spiediens utt., tiek saglabāti un vizualizēti, un tiek kontrolēti visi attiecīgie komponenti. Līdz ar to var samazināt ikdienas pūles stacijas uzraudzībai un darbībai, kā arī izmaksas.

Stacija aprīkota ar pārspiediena un zemspiediena aizsardzības sistēmu. Tiklīdz fermentierī tiek pārsniegts pieļaujama spiediens, aizsardzības sistēma novada biogāzi no šīs tvertnes. Tādējādi ražotnes tvertnē tiek pilnībā izslēgts pārspiediena risks.

Pēcfermentators, jeb otrās pakāpes fermentācijas tvertne (pēc fermentācijas tvertne) tilpums ir 8143 m³. Pēc primārās apstrādes substrātā var palikt ievērojams daudzums organisko materiālu. Pēcfermentieris nodrošina papildu biogāzes ražošanu, turpinot šo atlikušās organikas sadalīšanu,

tādējādi palielinot kopējo metāna iegūvi. Tāpat pēcfermentācija palīdz turpināt digestāta stabilizēšanu, samazinot tā smaku līdz minimumam un padarot to piemērotāku izmantošanai kā mēslojumu. Gāzu membrānas virs fermentieriem jeb kupoli strādā kā bufertvertnes, kurās notiek gāzes izlīdzinošā tilpuma uzkrāšanās, lai biogāzes attīrīšanas process būtu vienmērīgs un stabils. Substrātu no bioreaktoriem pa pārplūdes vadu novada uz pēcfermentācijas tvertni - izbūvēta kā apaļa monolītbetona konstrukcija ar siltumizolāciju un dubultās membrānas jumtu. Substrātu no bioreaktora pa pārplūdes vadu novada uz pēcfermentācijas tvertni. Pēcfermentācijas procesam paredzēta līdzīga pārspiediena un zemspiediena aizsardzība kā bioreaktoram. Saražotā un daļēji attīrītā biogāze pa gāzes cauruļvadu sistēmu tiek aizvadīta uz koģenerācijas iekārtām.

Sistēmas spiediena problēmu gadījumu novēršanai tiek uzstādīta sadedzināšanas lāpa.

Biogāzes ražotnes vadības bloks sastāv no biogāzes ražotnes elektriskās sistēmas un vadības bloka. Ražotnes vadība ir datorizēta, displejs tiek izmantots, lai izvēlētos darbības režīmus (manuālo vai automātisko), kā arī lai parādītu darbības režīmus, datus un sastādītu ziņojumus.

- **Biogāzes apstrāde**

Kad biogāze tiek izmantota ievadīšanai dabasgāzes tīklā vai kā transportlīdzekļu degviela, visi sārņi, arī oglekļa dioksīds, ir jāaizvāc, un jāpaaugstina metāna saturs. Šo procesu sauc par biogāzes uzlabošanu līdz biometāna kvalitātei. Biogāzes metāna koncentrācija, kas parasti ir 50-75%, tiek palielināta virs 95%. Ir pieejamas vairākas tehnoloģijas biogāzes atbrīvošanai no sārņiem un tās uzlabošanai līdz transportlīdzekļu degvielas un dabasgāzes kvalitātei.

Paredzētās darbības ietvaros plānots biogāzi tālāk attīrīt, izmantojot polimēru membrānas, un attīrīto biometānu iespiest dabasgāzes tīklā.

Bez metāna un oglekļa dioksīda, biogāze satur arī sērūdeņradi H_2S , kuru no biogāzes atdala iebūvēta bioloģiskā desulfurizācijas iekārta ar skābekļa pievadu no speciālas iekārtas. Vēlamo skābekļa koncentrāciju bioreaktoram pievada ar gāzes sūkni, kura jauda ir ierobežota, lai nepieļautu sprādzienbīstama maisījuma veidošanos.

Biogāzes pirms membrānām priekšattīrīšanas filtri ar aktīvo ogli

Pēc biogāzes saražošanas, tā tiek padota uz priekšattīrīšanas un attīrīšanas posmu, kas sastāv no:

- Desulfurizācijas vienība (aktīvās ogles filtrs);

- Dehidratācijas vienība (dzesētājs);
- Biogāzes membrānas bagātināšanas sistēma;
- CO₂ sašķidrināšanas vienība;
- Biometāna iespiešanas tīklā stacijas;
- Šķidrā, pārtikas kvalitātes CO₂ uzglabāšanas un kravas automašīnu iekraušanas iekārta.

Biogāze tiek saspiesta un ievadīta moduļos, kas satur tūkstošiem porainu, dobu šķiedru membrānu. CO₂ gāze iziet cauri membrānas sienai, kas pēc tam tiek savākts un sašķidrināts, bet metāna gāzes molekulas, kurām ir lielāks diametrs, iziet no dobās caurules. Pasīvā tehnoloģija prasa minimālu uzraudzību. Membrānām ir ērti mērogojamas sistēmas, pievienojot vai samazinot moduļu skaitu darbības laikā. Daudzpakāpju sistēmas var ražot līdz pat 99,5% tīra metāna. Tas ir efektīvs process ar zemiem metāna zudumiem. Membrānas kalpošanas laiks no 8 līdz 12 gadi.

Att. Biogāzes attīrīšanas shēma ar membrānām un foto ar membrānu iekārtu.

Pēc biometāna ražošanas tas tiek saspiests pēc dabasgāzes operatora prasībām un iespiests tīklā.

- **Smilšu atdalīšanas iekārtas**

Tā kā SIA Naukšēni fermā tiek izmantotas smiltis kā pakaiši, tad pirms padošanas uz biogāzes iekārtu smiltis ir jāatdala. Smilšu atdalīšanai tiek pievienots ūdens līdz 20 m³/dnn, nodrošinot smilšu izskalošanu un nostādināšanu.

b) tīrākas ražošanas pasākumi, labākie pieejamie tehniskie paņēmieni (A kategorijas iekārtām) un atkritumu samazināšana (norāda, kā tiek nodrošināta izejmateriālu, ķīmisko vielu vai maisījumu, ūdens un enerģijas patēriņa samazināšana, bīstamo ķīmisko vielu aizstāšana, otrreizējo izejmateriālu izmantošana vai pārstrāde):

Visa darbība tiks veikta slēgtajās tvertnēs, tādā veidā nodrošinot, ka smaku emisijas veidojas tikai īslaicīgās uzglabāšanas laikā. Procesu darbību nodrošinās efektīvs bioloģisks process, ļaujot iztikt bez kaitīgu un ķīmisku vielu izmantošanas. Biogāze tiks attīrīta un atsērota līdz minimālām vērtībām, pirms tā tiks attīrīta membrānas biogāzes bagātināšanas iekārtā.

c) vides aizsardzības prasību ieviešana – operators esošām iekārtām sagatavo plānu normatīvajos aktos vides aizsardzības jomā noteikto prasību izpildes nodrošināšanai un tīrākas ražošanas ieviešanai. A kategorijas iekārtām plānā jāparāda, kā plānots sasniegt secinājumus par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem vai vadlīnijās noteiktos nosacījumus:

Tiks sagatavoti ikgadējie statistikas pārskati, kā arī aprēķināts un laikā apmaksāts dabas resursu nodoklis.

d) iespējamās avārijas un to seku samazināšana – norāda, kādi ir avārijas situāciju likvidācijas līdzekļi, ugunsdzēsības noteikumi un kā tiek nodrošināta ugunsdzēsībai paredzētā ūdens glabāšana. Norāda, ja iekārtai nav nepieciešama rūpniecisko avāriju novēršanas programma vai drošības pārskats un objekta civilās aizsardzības plāns:

Personāla rīcība ārkārtējos gadījumos:

Objektam tiks likumdošanai atbilstoši izstrādāta noteikta kārtība, kādā notiek Valsts institūciju, avārijas un glābšanas dienestu sadarbība, kā arī to iesaistīšana avārijas likvidēšanā un ar to saistītās darbībās.

Rīcība ārkārtas situācijās tiks noteikta:

- Sabiedrības operatīvo sakaru shēmā - noteikti sadarbības dienesti, kuri tiek iesaistīti ārkārtas situācijās un avārijas gadījumos Latvijas Republikā.
- Civilās aizsardzības pasākumu plānā - noteikta amatpersonu atbildība un pienākumi ārkārtas situācijās, iesaistāmais personāls un tā rīcība, apziņošanas kārtība, sadarbība ar operatīvajiem dienestiem.
- Rīcības plāns ugunsgrēka gadījumā - noteikta rīcība ugunsgrēka gadījumā.
- Darba instrukcijās (ekspluatācijas vai darba aizsardzības instrukcijās) - aprakstīta rīcība nevēlamu notikumu gadījumā, kad ir novirzes no objekta normālas darbības.

Avāriju likvidēšanas līdzekļi:

Avāriju likvidēšanas līdzekļi un sistēmas precīzs apjoms, tiks noteikts projektā. Uz šo brīdi avārijas likvidācijai un ierobežošanai ir paredzētas sekojoši resursi:

1. Ugunsdzēsības aparāti un ugunsdzēsības segas;
2. Smilšu stendi;
3. Ugunsdzēsības ūdens apgādes sistēma, kas sastāv no hidrantiem, ugunsdzēsības dīķiem;
4. Dūmu un sagāzētības detektoru sistēmas ar signālu izvadu uz objekta vadības pultī.

e) Iekārtas darbība netipiskos apstākļos – norāda, kādi ir iespējamie iekārtas darbības netipiskie apstākļi (piemēram, iekārtas vai tās daļas ieregulēšana vai testēšana, iekārtas palaišana un apstādināšana, darbības traucējumi, iekārtas īslaicīga apstādināšana, iekārtas darbības ierobežošana vai apturēšana nelabvēlīgos meteoroloģiskos apstākļos). Norāda, kādas emisijas rodas iekārtas darbības netipiskos apstākļos (norādot emisijas gaisā, ūdenī):

Darbinieka rīcība:

1. Konstatējot jebkurus drošības apdraudējumus vai to pazīmes objektā un to tiešā tuvumā, darbinieki rīkojas sekojoši:

1.1. pirmkārt novērtē var drošības apdraudējumu likvidēt saviem spēkiem (piemēram neliela lokāla aizdegšanās), ja nē - par radušos situāciju informē vadību, vajadzības gadījumā izsauc VUGD, ja darbinieka dzīvībai draud briesmas nekavējoties pamet objektu drošā attālumā un tur sagaida VUGD. Izsaucot VUGD norāda izsaukuma adresi un raksturo objekta darbības specifiku. Sīkāk rīcībai tiks izstrādāta atbilstoša instrukcija.

2. Saņemot telefoniski informāciju par nezināmas izcelsmes vielu vai priekšmetu (sprādzienbīstamas, bīstamas ķīmiskas vai bioloģiskas vielas) darbinieki rīkojas sekojoši:

2.1. Informē par to savu tiešo vadību, Valsts policiju un VUGD. Ja saņemtā informācija liek darbiniekam domāt, ka ir apdraudējums viņa drošībai objektā, to nekavējoties pamet. Sīkāka rīcības informācija tiks apkopota speciālā instrukcijā.

3. Ja saņemts vai atrasts neatvērts aizdomīgas (potenciāli bīstams) pasta sūtījums, darbinieks to neatver un par saņemto sūtījumu ziņo tiešajam vadītājam, Valsts Policijai.

f) Izvērtētās alternatīvas un izvēlēto risinājumu – norāda iesnieguma izstrādes gaitā izvērtētās iekārtā pielietojamo tehnoloģiju, tehnisko paņēmieni vai pasākumu alternatīvas:

Kā alternatīva var būt darbības neīstenošana.

C sadaļa. Izejmateriāli un ķīmiskās vielas, enerģija un ūdens 9

Kā izejmateriālus un nepieciešamos materiālus kūstmēslu pārstrādes stacijā paredzēts izmantot:

1. Kūstmēslus, liellopu mēslus – līdz 140 000 tonnām gadā;
2. Motoreļļu – līdz 0,5 tonnai gadā;
3. Dzelzs hlorīdu – līdz 100 tonnām gadā;
4. Etilēnglikolu – līdz 1 tonnai gadā;
5. Skābeklis - līdz 200 tonnām gadā;
6. Aktīvo ogli - līdz 100 tonnām gadā.

Paredzēts saražot biogāzi (gadā – līdz 7 000 000 Nm³ jeb 3 850 000 t/g), kā blakusprodukts veidosies šķidrāis digestāts (126 000 t/g) un cietais digestāts (31 500 t/g), kā arī oglekļa dioksīds (8760 t/g).

Biogāzes stacijai nepieciešamā siltuma ražošanai tiks izbūvēta dabasgāzes katlu māja. Plānots tiešais pieslēgums dabasgāzes tīklam.

2.Tabula. Ķīmiskās vielas, maisījumi un citi materiāli, ko izmanto ražošanas procesā kā izejmateriālus vai palīgmateriālus un kuri nav klasificēti kā bīstami

Ķīmiskā viela vai maisījums (vai to grupa)	Ķīmiskā viela vai maisījuma veids	Izmantošanas veids	Uzglabātais daudzums (t), uzglabāšanas veids	Izmantotais daudzums gadā (t)
Kūstmēsli, liellopu mēsli	organiska viela	fermentēšana	nav paredzēts uzglabāt	140000
Šķidrāis digestāts	organiska viela	produkts	pēcfermentieris, 1180	126000
Cietais digestāts	organiska viela	produkts	3000, uz laukuma ar cieto pamatni	31500
Aktīvā ogle	organiska viela	lekārtu darbības nodrošināšanai	5, maisos tehniskajā telpā	100

3.Tabula. Bīstamās ķīmiskās vielas un maisījumi, kas izmantoti ražošanā kā izejmateriāli, palīgmateriāli vai veidojas starpproduktos vai gala produktos

Ķīmiskā viela vai maisījums (vai to grupa)	Ķīmiskā viela vai maisījuma veids	Izmantošanas veids	EK numurs	CAS numurs	Bīstamības klase	Bīstamības apzīmējums (H kods)	GHS bīstamības piktogramma	Drošības prasību apzīmējums (P kods)	Uzglabātais daudzums (t), uzglabāšanas veids	Izmantotais daudzums (tonnas/gadā)
Motoreļļa	organiska viela	lekārtu darbības nodrošināšanai	619-007-0, -, 263-093-9, 310-154-3	94270 - 86-7, 220794- 90-1, 61789- 86-4,	Repr. 1A Repr.1B toksisks reproduktīvai sistēmai	H360	GHS08	P201, P202, P280, P308+P313, P405, P501	0,1	0.5
Etilēna glikols	organiska viela	lekārtu darbības nodrošināšanai	203-473-3	107-21-1	Acute Tox. 4 akūts toksiskums	H302, H373	GHS07, GHS08	P260, P270, P301+P312	neuzglabā	1
Dzelzs hlorīda šķīdums	neorganiska viela	uzņēmuma darbība	231-729-4, 231-595-7, 231-743-0	7705-08-0, 7647-01-0, 7718-54-9	Acute Tox. 4 akūts toksiskums	H290, H302, H315, H317, H318	GHS05, GHS07	P280, P302+P352,	10, oriģināliepakojumā	100

								P305+P351+P338, P310		
Metāns	organiska viela	produkts	200-812-7	74-82-8	Flam. Gas 1 uzliesmojoša gāze	H220, H280	GHS02, GHS04	P210, P381, P377, P410 + P403	fermentieros, 0.9	3850000
oglekļa dioksīds	organiska viela	blakusprodukts	204-696-9	124-38-9	Press. Gas sašķidrināta gāze	H280	GHS04	P410	tvertnes, 100	8760
skābeklis	neorganiska viela	iekārtu darbības nodrošināšana	231-956-9	7782-44-7	Unst. Expl. nestabila sprādzienbīstama viela	H270, H280	GHS03, GHS04	P220, P244, P370+P376, P403	Nav paredzēts uzglabāt	200

4.Tabula. Kurināmā vai degvielas izmantošana siltumenerģijai, elektroenerģijai un transportam iekārtā

Kurināmā veids	Gada laikā izlietotais daudzums	Sēra saturs (%)	Izmantots ražošanas procesiem	Izmantots apsildei	Izmantots transportam iekārtas teritorijā	Izmantots elektroenerģijas ražošanai
Dabas gāze (1000 m3)	440	0		440		

5.Tabula. Uzglabāšanas tvertņu saraksts

Kods	Uzglabāšanas tvertnes saturs	Tvertnes izmēri (m3)	Tvertnes vecums (gados)	Tvertnes izvietojums	Iepriekšējais pārbaudes datums	Nākamais pārbaudes datums
B1	oglekļa dioksīds	50	jauna	Virš zemes		
B2	oglekļa dioksīds	50	jauna	Virš zemes		

C sadaļa. Izejmateriāli un ķīmiskās vielas, enerģija un ūdens 10
Atkritumi netiks sadedzināti.

C sadaļa. Izejmateriāli un ķīmiskās vielas, enerģija un ūdens 11
Pārsvarā elektroenerģija tiks izmantota ražošanas vajadzībām.

7.Tabula. Elektroenerģijas izmantošana (gadā)

Izmantošanas veids	Kopējais daudzums
Ražošanas iekārtām	3000
Apgaismojumam	0.5
Vēdināšanai	0.1

C sadaļa. Izejmateriāli un ķīmiskās vielas, enerģija un ūdens 12

C sadaļa. Izejmateriāli un ķīmiskās vielas, enerģija un ūdens 13

Biogāzes ražošanas procesā ūdens tiek izmantots iekārtu skalošanai, mazgāšanai un smilšu atdalīšanai no izejvielas – kūtsmēsliem. Ūdens ieguvei plānots ierīkot jaunu ūdens ieguves urbumu. Urbums atradīsies darbības teritorijā tajā pašā zemes īpašumā “Lejasbolles ferma”, kadastra numurs 9672 004 0007, zemes vienības kadastra apzīmējums 9672 004 0141, adrese: "Lejasbolles ferma", Naukšēnu pag., Valmieras nov. Prognozējamais ūdens ieguves horizonts – Augšdevona Gaujas ūdens horizonts.

Ūdens ieguves urbuma ierīkošana tiks veikta ievērojot normatīvo aktu prasības, urbumu projektēs un ierīkos uzņēmēj sabiedrība, kurai ir attiecīga zemes dzīļu izmantošanas licence.

Urbuma ierīkošanas vieta tiks izvēlēta tā, lai nodrošinātu tam nepieciešamo stingra režīma aizsargjoslu. Tā tiks labiekārtota atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Ūdens ieguvei tiks izvēlēts no virszemes piesārņojuma labi aizsargāts ūdens horizonts, kur nav nepieciešama bakterioloģiskās aizsargjoslas noteikšana.

Diennaktī paredzēts iegūt līdz 25 m³, gadā - līdz 9000 m³.

C sadaļa. Izejmateriāli un ķīmiskās vielas, enerģija un ūdens 14

Paredzētās darbības teritorijai tuvākā ūdenstece – Acupīte, kas robežojas ar zemes īpašumu, kurā plānota paredzētās darbības īstenošana. Tā ir Gaujas upju baseina apgabala upe, Rūjas upes kreisā krasta pieteka. Acupīte sākas Piliča ezerā netālu no Igaunijas robežas, 4,6 km garumā ir Latvijas un Igaunijas robežupe (tek caur Pukšezeru). Ietek Rūjā Naukšēnos.

Precizējot stacijas izvietojumu, tiks ievērota vismaz 50m plata Acupītes aizsargjosla.

Darbības ietvaros netiek prognozēta ietekme uz Acupītes hidroloģisko režīmu vai zivju resursiem. Nav plānota jebkāda ūdeņu novadīšana Acupītē.

11.Tabula. Ūdens lietošana

Ūdens ieguves avoti un izmantošanas veidi	Kopējais ūdens patēriņš (kubikmetri gadā)	Atdzesēšanai (kubikmetri gadā)	Ražošanas procesiem (kubikmetri gadā)	Sadzīves vajadzībām (kubikmetri gadā)	Citiem mērķiem (kubikmetri gadā)
No īpašniekam piederoša urbuma	9000		7200	1800	

Dienesta 05.06.2025. vērtējums:

Saskaņā ar Iesniegumā sniegto informāciju, no ūdens urbuma diennaktī ražošanas un sadzīves vajadzībām paredzēts izmantot līdz 25 m³ ūdens.

Ņemot vērā to, ka Operators plāno ierīkot ūdensapgādes urbumu, Dienests vērš uzmanību, ka:

- Ūdens ieguves urbuma ierīkošanai, dziļāk par 20 m vai ja diennaktī paredzēts iegūt vairāk kā 10 m³ pazemes ūdeņu, jāsaņem Licence saskaņā ar likuma “Par zemes dzīlēm” 10.panta pirmās daļas 3.punkta e apakšpunkta, 11.panta pirmās daļas 2.punkta un MK noteikumu*

Nr.696 "Zemes dzīļu izmantošanas licenču un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju izsniegšanas kārtība, kā arī publiskas personas zemes iznomāšanas kārtība zemes dzīļu izmantošanai" 10.punkta prasībām. Lai saņemtu Licenci ūdens ieguves urbuma ierīkošanai, Dienestā jāiesniedz iesniegums atbilstoši MK noteikumu Nr.696 22.punktam un jāpievieno šo noteikumu 23.punktā minētos pielikumus.

- saskaņā ar MK 20.01.2004. noteikumu Nr.43 "Aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietām noteikšanas metodika" 3. un 4.punktu, ūdens ņemšanas vietas īpašniekam vai lietotājam jānodrošina aizsargjoslu noteikšanu un saskaņošanu ar valsts sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" un Veselības inspekciju, kā arī pašvaldības informēšanu par tās teritorijā esošās aizsargjoslas noteikšanu.

Dienests norāda, ka Atļaujā tiks izvirzīti nosacījumi attiecībā uz plānotā ūdensapgādes urbuma ierīkošanu. Vienlaikus Dienests vērš uzmanību, kamēr nav ierīkots pazemes ūdens urbums un nav akceptēts ūdens ieguves limits, Dienests Atļaujā nevar iekļaut ūdens lietošanu no urbuma, līdz ar to Atļaujā 11. tabula šobrīd netiek iekļauta, bet Operatoram ir jāiesniedz iesniegums Atļaujas grozījumu veikšanai pēc pazemes ūdeņu atradnes pases saņemšanas.

D sadaļa. Vides piesārņojums 16

Uzņēmumā ir sekojošie emisiju avoti:

-katlu māja (A1);

-gāzes lāpa (A2).

A1 raksturojums:

dūmeņa augstums 6 m, plūsma 1465 Nm³/h, ilgums gadā 4500 h;

A2 raksturojums:

dūmeņa augstums 7 m, plūsma 7128 Nm³/h, ilgums gadā 720 h.

Kā arī ir smaku avots Pakaišu kūtsmēsļu krātuve (A3):

tīlpumveida emisijas avots, ilgums gadā 8760 h.

SPAELP pievienots 6.pielikumā.

12.Tabula. Emisijas avotu fizikālais raksturojums

Emisijas avota kods	Emisijas avota apraksts	Emisijas avota ģeogrāfiskās koordinātas Z platums	Emisijas avota ģeogrāfiskās koordinātas A garums	Dūmeņa augstums (m)	Dūmeņa iekšējais diametrs (mm)	Emisijas plūsma (Nm ³ /h)	Emisijas temperatūra (C)	Emisijas ilgums (h) dnn	Emisijas ilgums (h) gadā
A1	Katlu māja, dabas gāze	417261.000	588165.000	6	450	4165	127	14	4500

A2	Gāzes lāpa, biogāze	417322.000	588101.000	7	1600	7128	850	24	720
A3	Pakaišu kūtsmēslu krātuve	417247.000 417253.000 417320.000 417213.000	588193.000 588249.000 588253.000 588197.000			0		24	8760

13.Tabula. No emisiju avotiem gaisā emitētās vielas

Iekārtas, procesa, ražotnes vai ceļa nosaukums	Tips	Emisijas avota kods	Emisijas ilgums (h) dnn	Emisijas ilgums (h) gadā	Piesārņojošās viela	Emisijas g/s pirms attīrīšanas	Emisijas mg/m ³ pirms attīrīšanas	Emisijas tonnas/gadā pirms attīrīšanas	Gāzu attīrīšanas iekārtas nosaukums, tips	Gāzu attīrīšanas iekārtas projektētā efektivitāte	Gāzu attīrīšanas iekārtas faktiskā efektivitāte	Emisijas g/s pēc attīrīšanas	Emisijas mg/m ³ pēc attīrīšanas	Emisija tonnas/gadā pēc attīrīšanas
Katlu māja	Riello RTS1450	A1	14	4500	020028 Oglekļa dioksīds			850				0.0406	99.8	850 0.429
					020029 Oglekļa oksīds	0.0406	99.8	0.429			0.0406	99.8	0.429	
					020038 Slāpekļa dioksīds	0.0406	99.8	0.429						
Gāzes lāpa	C-deg LTC 6,9	A2	24	720	020028 Oglekļa dioksīds			202				0.0216	10.9	202 0.0111
					020029 Oglekļa oksīds	0.0216	10.9	0.0111			0.0357	18	0.0184	
					020032 Sēra dioksīds	0.0357	18	0.0184			0.176	88.9	0.0907	
												990	500	2570000 00

					020038 Slāpekļa dioksīds	0.176	88.9	0.0907					
					230031 Smakas	990	500	25700000 00					
Pakaišu kūtismēslu krātuve	laukums	A3	24	8760	230031 Smakas	418		13200000 000				418	13200000 000

Dienesta 05.06.2025. vērtējums:

Katls Riello RTS1450 3S ar ievadīto siltuma jaudu 1.45 MW (emisijas avots A1) atbilstoši MK 07.01.2021. noteikumu Nr.17 „Noteikumi par gaisa piesārņojuma ierobežošanu no sadedzināšanas iekārtām” (turpmāk – MK noteikumi Nr. 17) 3.1.2. un 3.2.4. apakšpunktiem tiek definēts kā jauna vidējas jaudas sadedzināšanas iekārta, jo nominālā ievadītā siltuma jauda ir lielāka par 1 MW, bet mazāka par 50 MW un kuras darbība ir uzsākta pēc 20.12.2018. Ņemot vērā, ka katls Riello RTS1450 3S ar ievadīto siltuma jaudu 1.45 MW (emisijas avots A1) atbilst C kategorijas darbībai, Dienests Atļaujā no emisijas avots A1 nosaka limitus, kādi ir noteikti MK noteikumu Nr. 17 6. pielikumā.

D sadaļa. Vides piesārņojums 17

Lai novērtētu esošo piesārņojumu plānotās darbības apkārtnē, 2024.gadā VSIA „Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” (LVĢMC) tika pieprasīta informācija par piesārņojuma fona koncentrācijām paredzētās darbības ietekmes zonā. LVĢMC sniegtā informācija balstīta uz modelēšanas rezultātiem ar EnviMan datorprogrammu, izmantojot Gausa matemātisko modeli.

Analizējot saņemto informāciju par esošo piesārņojumu, jāsecina, ka esošā gaisa kvalitāte plānotās darbības paredzētajā teritorijā nepārsniedz noteiktos normatīvus.

Lai prognozētu ietekmi uz gaisa kvalitāti, SIA “TEST” veikta gaisa piesārņojuma izkliedes modelēšana ar programmu The Leading Atmospheric Dispersion Model (ADMS 4.1), beztermiņa Licence Number P01-0632-C-AD400-LV, izmantojot Gausa matemātisko modeli. Aprēķinos ņemtas vērā vietējā reljefa īpatnības un apbūves raksturojums.

Analizējot aprēķinos un modelēšanas gaitā iegūtos rezultātus, jāsecina, ka plānotās darbības rezultātā tiks ievēroti gaisa kvalitātes normatīvi: augstākā no piesārņojošām vielām piesārņojuma koncentrācija attiecībā pret gaisa kvalitātes normatīvu ir slāpekļa dioksīdam stundas aprēķinu periodā - tā var sasniegt 19.3% Smakai piesārņojuma koncentrācija attiecībā pret gaisa kvalitātes normatīvu pie mājas "Lejasbolles" ir 81,60 %.

Dati sadedzināšanas iekārtām:

Avots A1: V0=9,898 m³/Nm³; V0d=11,085 m³/Nm³; Vd=10,5 m³/Nm³;

Avots A2: V0=4,76 m³/Nm³; V0d=5,84 Nm³/m³; Vd=5,1 Nm³/m³.

15.Tabula. Piesārņojošo vielu emisijas limitu projekts

Iekārtas, procesa, ražotnes vai ceha nosaukums	Emisijas avota ģeogrāfiskās koordinātas Z platums	Emisijas avota ģeogrāfiskās koordinātas A garums	Piesārņojošās viela	Piesārņojošās vielas g/s	Piesārņojošās vielas mg/m ³	Piesārņojošās vielas t/g	O2%
Katlu māja	417261.000	588165.000	020028 Oglekļa dioksīds			850	
			020029 Oglekļa oksīds	0.0406	99.8	0.429	3
			020038 Slāpekļa dioksīds	0.0406	99.8	0.429	
Gāzes lāpa	417322.000	588101.000	020028 Oglekļa dioksīds			202	
			020029 Oglekļa oksīds	0.0216	10.9	0.0111	
			020032 Sēra dioksīds	0.0357	18	0.0184	3
			020038 Slāpekļa dioksīds	0.176	88.9	0.0907	
			230031 Smakas	990	500	2570000000	
Pakaišu kūsmēsļu krātuve	417247.000	588193.000	230031 Smakas	418		13200000000	
	417253.000	588249.000					
	417320.000	588253.000					
	417213.000	588197.000					

Dienesta 05.06.2025. vērtējums:

Operators paredzētās darbības vietā ir identificēti 2 punktveida emisijas avoti un 1 laukumveida - smaku emisijas avots:

- 1) sadedzināšanas iekārta Riello RTS1450 ar ievadīto siltuma jaudu 1,45 MW);
- 2) lāpa C-deg LTC 6,9 ar ievadīto siltuma jaudu 6.90 MW;
- 3) pakaišu, kūsmēsļu krātuve – smaku emisijas avots.

Operators iesniegumam ir pievienojis 2024.gadā izstrādātu stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limitu projektu (turpmāk – SPAELP). Izvērtējot SPAELP, Dienests secina, ka projekts izstrādāts atbilstoši MK 02.04.2013. noteikumu Nr. 182 „Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi” (turpmāk – MK noteikumi Nr. 182) prasībām. Saskaņā ar SPAELP, piesārņojošo vielu emisiju aprēķinos no sadedzināšanas iekārtas un lāpas tika izmantoti emisiju faktori, bet smaku aprēķinam – dati no līdzīga emisiju avota.

Uz apkures katlu ir attiecināmas MK noteikumu Nr.17 6.pielikuma I. Emisijas robežvērtības jaunajām sadedzināšanas iekārtām, izņemot dzinējus un gāzturbīnas iekļautās robežvērtības. Ņemot vērā zemāk esošajā tabulā iekļauto informāciju, Dienests secina, ka CO un NO₂ robežvērtības netiks pārsniegtas.

Kurināmais	Emisijas avots A1	
	Apkures katls, jauda - 1,45 MW, kurināmais - dabasgāze	
	Jauna vidējas jaudas sadedzināšanas iekārta (1 MW līdz 5 MW), uzstādīta pēc 20.12.2018.	
	Robežlielumi, (mg/Nm ³)	
	NO _x	CO
Dabasgāze	100	100
Aprēķinātas emisijas	99,8	99,8

Dienests norāda ka monitoringa nosacījumu izvirzīšanai augstāk minētajai vidējas jaudas sadedzināšanas iekārtai tiek piemērotas MK noteikumu Nr.17 8.3. nodaļā noteiktās prasības, sekojoši:

- saskaņā ar 110. punkta prasībām, vidējas jaudas sadedzināšanas iekārtas, kuras nominālā ievadītā siltuma jauda ir 1 MW vai lielāka, bet mazāka vai vienāda ar 20 MW operators emisiju mērījumus veic vismaz ik pēc trim gadiem.

Piesārņojošo vielu izkliedes rezultātu analīze (skatīt zemāk esošajā tabulā "Piesārņojošo vielu izkliedes aprēķinu rezultāti") norāda, ka uzņēmuma darbība būtiski neietekmēs un nepasliktinās gaisa kvalitāti tuvākajā apkārtnē. Uzņēmuma emisijas avotu devums summārajā piesārņojuma koncentrācijā nav nozīmīgs. Piesārņojošo vielu summārā (operatora emisija + fons) koncentrācija nepārsniedz MK 03.11.2010. noteikumos Nr.1290 „Noteikumi par gaisa kvalitāti” noteiktās robežvērtības nevienai no piesārņojošās vielām.

Piesārņojošā viela	Maksimālā piesārņojošās darbības emitētā piesārņojuma koncentrācija, $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Maksimālā summārā koncentrācija, $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Aprēķinu periods/ laika intervāls	Aprēķinu punkta koordinātas (ārpus uzņēmuma teritorijas)		Piesārņojošās darbības emitētā piesārņojuma daļa summārajā koncentrācijā, %	Piesārņojuma koncentrācija attiecībā pret gaisa kvalitātes normatīvu, %
				X, m	Y, m		
Oglekļa oksīds	15.5	321 ¹	gads/8h	588118	417212	4.83	3.21
Sēra dioksīds	6.7	9,31 ²	gads/1h	588074	417303	71.97	2.66
Sēra dioksīds	4.44	7,04 ³	gads/1a	588074	417303	63.07	5.63
Slāpekļa dioksīds	33.6	38,6 ⁴	gads/1h	588074	417303	87.05	19.30
Slāpekļa dioksīds	2.60	7,60 ⁵	gads/1a	588074	417303	34.21	19.00

Tāpat SPAELP Operators ir iekļāvis smaku emisiju aprēķinus.

Novērtējot piesārņojuma izkliedes aprēķinu rezultātus smakām (skatīt zemāk esošajā tabulā "Smaku izkliedes aprēķinu rezultāti un to novērtējums"), Dienests secina, ka aprēķinātā smakas maksimālā koncentrācija attiecībā pret smakas mērķlielumu ir nozīmīga paredzētās darbības blakus esošajā īpašumā "Lejasbollees", bet MK noteikumos Nr.724 noteiktajās jutīgajās teritorijās aprēķinātā smaku koncentrācija nepārsniedz noteikto mērķlielumu – $5 \text{ OUE}/\text{m}^3$ un to nedrīkst pārsniegt vairāk par 168 stundām kalendārajā gadā.

Piesārņojošā viela	Maksimālā summārā koncentrācija ¹ , ou ₆ /m ³	Aprēķinu periods/ laika intervāls	Aprēķinu punkta koordinātas		Piesārņojošās darbības emitētā piesārņojuma daļa summārajā koncentrācijā, %	Piesārņojuma koncentrācija attiecībā pret gaisa kvalitātes normatīvu, %
			X, m	Y, m		
Smaka	1,81	gads/1h	588280	417624	100	36.20
			"Bollītes"			
Smaka	4,08	gads/1h	588493	417534	100	81.60
			"Lejasbolles"			
Smaka	0,931	gads/1h	589142	418063	100	18.62
			"Kalnjēģeri"			
Smaka	0,570	gads/1h	589769	417370	100	11.40
			"Kalnbolles"			
Smaka	2,68	gads/1h	588051	417173	100	53.60
			Naukšēnu pagasts			
Smaka	0,376	gads/1h	587102	416884	100	7.52
			"Avotlejas"			
Smaka	0,289	gads/1h	586877	416871	100	5.78
			"Straumēni"			

Dienests norāda, ka Operatoram jebkurā gadījumā ir jānodrošina iekārtu darbība atbilstoši tehnoloģiskajam aprakstam un Atļaujas nosacījumiem, lai objekta darbība neradītu uz vidi un cilvēkiem negatīvi ietekmējošas smakas.

D sadaļa. Vides piesārņojums 18

Biometāna ražošanas procesā neveidojas ražošanas notekūdeņi.

Smilšu atdalīšanai ūdens tiek izmantots nodrošinot smilšu sedimentāciju, pēc smilts materiāla izņemšanas ūdeni kopā ar attīrītajiem kūtsmēsliem novada bioreaktorā. Ūdens netiek novadīts vidē.

Iekārtu skalošanai un mazgāšanai izmantotais ūdens tiek ievadīts bioreaktorā, nepieciešamā mitruma daudzuma nodrošināšanai, arī šo ūdeni nenovada vidē.

Sadzīves notekūdeņus novadīs hidroizolētā krājakā, nodrošinot to regulāru izvešanu uz attīrīšanas iekārtām.

D sadaļa. Vides piesārņojums 18.1.

Biogāzes ražošanas procesā ūdens tiek izmantots iekārtu skalošanai, mazgāšanai un smilšu atdalīšanai no izejvielas – kūtsmēsliem. Ūdens ieguvei plānots ierīkot jaunu ūdens ieguves urbumu.

Diennaktī paredzēts iegūt līdz 25 m³, gadā - līdz 9000 m³, no tiem 7200 m³/g tiks izmantoti ražošanas vajadzībām, bet 1800 m³/g - sadzīves vajadzībām.

Biometāna ražošanas procesā neveidojas ražošanas notekūdeņi.

Smilšu atdalīšanai ūdens tiek izmantots nodrošinot smilšu sedimentāciju, pēc smilts materiāla izņemšanas ūdeni kopā ar attīrītajiem kūtsmēsliem novada bioreaktorā. Ūdens netiek novadīts vidē.

Iekārtu skalošanai un mazgāšanai izmantotais ūdens tiek ievadīts bioreaktorā, nepieciešamā mitruma daudzuma nodrošināšanai, arī šo ūdeni nenovada vidē.

Sadzīves notekūdeņus novadīs hidroizolētā krājakā, nodrošinot to regulāru izvešanu uz attīrīšanas iekārtām.

Dienesta 05.06.2025. vērtējums:

Saskaņā ar Iesniegumu Operatora darbības rezultātā veidosies ražošanas un sadzīves notekūdeņi. Ražošanas notekūdeņus kopā ar attīrītajiem kūtsmēsliem plānots novadīt bioreaktorā. Savukārt sadzīves notekūdeņus uzkrāt krājakā nodrošinot to regulāru izvešanu uz attīrīšanas iekārtām. Ņemot vērā iepriekš minēto, Dienests secina, ka Operatora darbības rezultātā piesārņotu notekūdeņu noplūde ir maz ticama.

D sadaļa. Vides piesārņojums 19

Augsnes slānis pirms ražotnes teritorijas būvniecības tiks noņemts un izmantots pēc nepieciešamības apzaļumošanai vai uzbēršanai, kur tas nepieciešams esošā īpašuma robežās.

Darbība tiks veikta uz cietā ūdensnecaurlaidīgā slāņa, tādā veidā nodrošinot augsnes aizsardzību.

Paredzētās darbības ietvaros netiek paredzēta notekūdeņu novadīšana vidē, attiecīgi nav prognozējami draudi virszemes vai pazemes ūdens kvalitātei.

Dienesta 05.06.2025. vērtējums:

Saskaņā ar Piesārņotu vietu pārvaldības sistēmā pieejamo informāciju, paredzētās darbības vieta nav reģistrēta kā piesārņota vai potenciāli piesārņota vieta.

D sadaļa. Vides piesārņojums 20

Biogāzes ražošanas un apstrādes iekārtu darbība var radīt nenožīmīgas trokšņa emisijas, kas nepārsniegs Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” noteiktās robežvērtības ārpus ražotnes teritorijas. Jāpiezīmē, ka tiešā ražotnes tuvumā neatrodas dzīvojamās ēkas vai citi jutīgi objekti.

Dienesta 05.06.2025. vērtējums:

Atbilstoši iesniegumam biogāzes ražošanas un apstrādes iekārtu darbība var radīt nenozīmīgas trokšņa emisijas.

Dienests tomēr norāda, ka sūdzību gadījumā par paredzētās darbības rezultātā radīto traucējošo troksni, Operatoram būs jāveic trokšņa mērījumus tās ietekmētajās teritorijās un pie tuvākajām dzīvojamām mājām, no kurām saņemtas sūdzības un vides trokšņa robežlielumu pārsniegšanas gadījumā jāveic prettrokšņa pasākumus.

D sadaļa. Vides piesārņojums 21

Paredzēts, ka objektā veidosies sekojošie atkritumi:

1.Sadzīves atkritumi: nešķiroti sadzīves atkritumi (atkritumu klase 200301) – 4,0 t/gadā, ko savāc speciāli tam paredzētā konteinerā ar vāku.

Vāks aizsargā konteineru saturu no nokrišņiem un putnu piekļuves. Konteiners atrodas iežogotā teritorijā, kas aizsargā konteineru no dzīvniekiem. Tie tiks regulāri izvesti, ko saskaņā ar savstarpēji noslēgtu līgumu veiks atbilstošs atkritumu apsaimniekotājs.

2.Anaerobās pārstrādes atkritumi (fermentācijas atlikumi) – digestāts (atkritumu klase 190699) – 120 000 t/gadā, kuru paredzēts dažu dienu laikā pēc ražošanas nogādāt partneriem piederošās krātuvēs. No krātuvēm digestāts pēc nepieciešamības ar traktora mucām tālāk tiks transportēts uz lauksaimniecības zemēm kā mēslojums.

3.Bīstamie atkritumi:

- luminiscentās spuldzes (klase 200121) – 0,01 t/gadā (nolietotās), tiek uzglabātas slēgtās kastēs, un saskaņā ar savstarpēji noslēgtu līgumu nodotas atbilstošam atkritumu apsaimniekotājam;

- motoreļļas, pārnesumu eļļas un smēreļļas (atkritumu klase 130208) – 0,5 t/gadā, kas tiks uzglabāta 100 l metāla mucās speciāli aprīkotā vietā un saskaņā ar savstarpēji noslēgtu līgumu nodota atbilstošam atkritumu apsaimniekotājam;

- ar sērūdeņradi piesātināta aktīvā ogle (atkritumu klase 190110), pēc izņemšanas no biogāzes apstrādes iekārtām tiek uzglabāta slēgtā konteinerā un saskaņā ar noslēgtu līgumu nodota atbilstošam atkritumu apsaimniekotājam (līdz 100 t/g).

21.Tabula. Atkritumu veidošanās un rīcība ar tiem

Atkritumu kods un nosaukums	Atkritumu bīstamība	Pagaidu glabāšanā (tonnas/gadā)	Ienākošās atkritumu plūsmas (t/a) ražošanas galvenais avots	Ienākošās atkritumu plūsmas saražotās tonnas gadā	Ienākošā atkritumu plūsma (t/a) saņemta no citiem uzņēmumiem (uzņēmēja biedrībām)	Kopā ienākošā atkritumu plūsma (t/a)	Izejošās atkritumu plūsmas (t/a) pārstrādātais daudzums	Izejošās atkritumu plūsmas (t/a) pārstrādes R-kods	Izejošās atkritumu plūsmas (t/a) apglabātais daudzums	Izejošās atkritumu plūsmas (t/a) apglabāšanas D-kods	Izejošās atkritumu plūsmas (t/a) nodots citiem uzņēmumiem (uzņēmēja biedrībām)	Kopā izejošās atkritumu plūsmas (t/a)
200301 Nešķiroti sadzīves atkritumi	Nē	0.2	no darbiniekiem	4	0	4	0	0	0	0	4	4

190699 Citi šīs grupas atkritumi	Nē	500	ražošana	120000	0	120000	0	0	0	0	120000	120000
200121 Luminiscentās spuldzes un citi dzīvsudrabu saturoši atkritumi	Jā	0.01	ražošana, sadzīve	0.01	0	0.01	0	0	0	0	0,01	0.01
130208 Citas motoreļļas, pārnesumu eļļas un smēreļļas	Jā	0.1	ražošana	0.5	0	0.5	0	0	0	0	0,5	0.5
190110 Dūmgāzu apstrādē izmantotā aktīvā ogle	Jā	5	dūmgāzu attīrīšana	100	0	100	0	0	0	0	100	100

22. Atkritumu savākšana un pārvadāšana

Atkritumu kods un nosaukums	Atkritumu bīstamība	Savākšanas veids	Pārvadāto atkritumu daudzums (tonnas/gadā)	Pārvadāšanas veids	Komersants, kas veic atkritumu pārvadājumus (vai atkritumu radītājs)	Komersants, kas saņem atkritumus
200301 Nešķīroti sadzīves atkritumi	Nē	kontainers	4	Autotransports	Uzņēmums, kurš saņēmis atbilstošu atkritumu apsaimniekošanas atļauju.	Uzņēmums ar atbilstošu atkritumu apsaimniekošanas atļauju/piesārņojošās darbības atļauju.
190699 Citi šīs grupas atkritumi	Nē	mucas, tvertnes	120000	Autotransports	Uzņēmums, kurš saņēmis atbilstošu atkritumu apsaimniekošanas atļauju.	Lauksaimniecības uzņēmumi

Dienesta 05.06.2025. vērtējums:

Dienests norāda, ja digestāts tiek iestrādāts lauksaimniecībā izmantojamās zemēs, to neklasificē kā atkritumus atbilstoši MK noteikumu Nr.302 prasībām. Atbilstoši MK noteikumu Nr.302 (11) piezīmei pielikuma 862.1 punktā minētos atkritumus klasificē atbilstoši šiem noteikumiem, ja tos neizmanto lauksaimniecībā, t.i., biogāzes ieguves iekārtu atlikumi (sausne bez mitrās masas) pēc biogāzes iegūšanas (klase 190607), savukārt mitras masas biogāzes ieguves iekārtu atlikumiem ir piemērojams 190699 atkritumu klases kods.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Dienests Atļaujas 21.tabulā iekļauj Operatora darbības rezultātā radīto atkritumu klasi – 190607, norādot tai kopēju apjomu ar atkritumu klasi 190699.

Ņemot vērā, ka atkritumu radītājam un apsaimniekotājam visi atkritumi ir jānodod atkritumu apsaimniekotājam, kurš ir saņēmis atbilstošu atļauju un finanšu nodrošinājumu, par ko Atļaujā ir izvirzīts atbilstošs nosacījums, Dienesta ieskatā Atļaujas 22.tabulā tiek atkārtota informācija, kas minēta Atļaujas nosacījumos, līdz ar to Dienests no Atļaujas svītros 22.tabulu.

D sadaļa. Vides piesārņojums 22
Neattiecas uz uzņēmuma darbību.

E sadaļa. Monitorings 23
Tiks veikts monitorings sadedzināšanas iekārtām saskaņā ar normatīvo aktu prasībām.

F sadaļa. Pasākumi, kas veicami, pārtraucot iekārtas vai tās daļas darbību, lai samazinātu ietekmi uz vidi 24
Gadījumā, ja tiks pārtraukta darbība, no objekta teritorijas tiks izvesti visi izejmateriāli, kā arī nepieciešamības gadījumā paliekošā biogāze tiks sadedzināta lāpā.

G sadaļa. Kopsavilkums 1
Iekārta - kūtsmēsļu pārstrādes stacija.
Operators: SIA "Livland Biomethane", reģistrācijas Nr. 40203473407.
Iekārtas atrašanās vieta: 5 ha zemes gabalā, kuršatrodas nekustamajā īpašumā "Lejasbolles ferma", kadastra numurs 9672 004 0007, zemes vienības kadastra apzīmējums 9672 004 0141, adrese: "Lejasbolles ferma", Naukšēnu pag., Valmieras nov.

G sadaļa. Kopsavilkums 2
Paredzētā darbība – kūtsmēsļu pārstrādes stacijas izveide un ekspluatācija.
Saskaņā ar 30.11.2010. MK Nr.1082 (Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai) nepieciešams saņemt B kategorijas atļauja piesārņojošai darbībai.

G sadaļa. Kopsavilkums 31
Gada ūdens patēriņš paredzēts līdz 9000 m³.

G sadaļa. Kopsavilkums 32
Kā izejmateriālus un nepieciešamos materiālus kūtsmēsļu pārstrādes stacijā paredzēts izmantot:
1. Kūtsmēslus, liellopu mēslus – līdz 140 000 tonnām gadā;
2. Motoreļļu – līdz 0,5 tonnai gadā;
3. Dzelzs hlorīdu – līdz 100 tonnām gadā;

4. Etilēnglikolu – līdz 1 tonnai gadā;

5. Skābeklis - līdz 200 tonnām gadā;

6. Aktīvo ogli - līdz 100 tonnām gadā.

Paredzēts saražot biogāzi (gadā – līdz 7 000 000 Nm³ jeb 3 850 000 t/g), kā blakusprodukts veidosies šķidrās digestāts 126000 t/g) un cietais digestāts (31 500 t/g), kā arī oglekļa dioksīds (8760 t/g).

Kā kurināmais paredzēta dabas gāze - 440 000 m³/g.

G sadaļa. Kopsavilkums 33

Tiks izmantotas sekojošas bīstamas vielas:

1. Motoreļļa – līdz 0,5 tonnai gadā;

2. Dzelzs hlorīds – līdz 100 tonnām gadā;

3. Etilēnglikols – līdz 1 tonnai gadā;

4. Skābeklis - līdz 200 tonnām gadā.

Paredzēts saražot biogāzi (gadā – līdz 10 000 000 Nm³ jeb 5 500 000 t/g), kā blakusprodukts veidosies oglekļa dioksīds (8760 t/g).

G sadaļa. Kopsavilkums 34

Uzņēmumā ir divi emisiju avoti - katlu māja (katls Riello RTS1450) ar ievadīto siltuma jaudu 1,450 MW (avots A1) un Gāzes lāpa (LTC 6,9), kura paredzēta ražotās biogāzes sadedzināšanai nepieciešamības gadījumos (avots A2). Kā arī ir divi smakas avoti - Gāzes lāpa (LTC 6,9) un pakaišu kūstsmēslu krātuve (1900 m²).

Veidosies sekojošas emisijas:

Avotam A1: slāpekļa dioksīds - līdz 0,429 t/g, oglekļa oksīds - līdz 0,429 t/g, oglekļa dioksīds- līdz 850 t/g;

Avotam A2: slāpekļa dioksīds - līdz 0.0907 t/g, oglekļa oksīds - līdz 0.0111 t/g, sēra dioksīds- līdz 0.0184 t/g., oglekļa dioksīds - līdz 202 t/g, smakas - līdz 2570000000 OUe/g.

Avotam A3: smakas - līdz 13200000000 OUe/g.

G sadaļa. Kopsavilkums 35

Paredzēts, ka objektā veidosies sekojošie atkritumi:

1.Sadzīves atkritumi: nešķīroti sadzīves atkritumi (atkritumu klase 200301) – 4,0 t/gadā. Tie tiks regulāri izvesti, ko saskaņā ar savstarpēji noslēgtu līgumu veiks atbilstošs atkritumu apsaimniekotājs.

2.Anaerobās pārstrādes atkritumi (fermentācijas atlikumi) – digestāts (atkritumu klase 190699) – 120 000 t/gadā, kuru paredzēts dažu dienu laikā pēc ražošanas nogādāt partneriem piederošās krātuvēs.

3.Bīstamie atkritumi:

- luminiscentās spuldzes (klase 200121) – 0,01 t/gadā (nolietotās), tiek uzglabātas slēgtās kastēs, un saskaņā ar savstarpēji noslēgtu līgumu

nodotas atbilstošam atkritumu apsaimniekotājam;

- motoreļļas, pārnesumu eļļas un smēreļļas (atkritumu klase 130208) – 0,5 t/gadā, kas tiks uzglabāta 100 l metāla mucās speciāli aprīkotā vietā un saskaņā ar savstarpēji noslēgtu līgumu nodota atbilstošam atkritumu apsaimniekotājam;

- ar sērūdeņradi piesātināta aktīvā ogle (atkritumu klase 190110), pēc izņemšanas no biogāzes apstrādes iekārtām tiek uzglabāta slēgtā konteinerā un saskaņā ar noslēgtu līgumu nodota atbilstošam atkritumu apsaimniekotājam (līdz 100 t/g).

G sadaļa. Kopsavilkums 36

Biogāzes ražošanas un apstrādes iekārtu darbība var radīt nenožīmīgas trokšņa emisijas, kas nepārsniegs Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumus Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” noteiktās robežvērtības ārpus ražotnes teritorijas. Jāpiezīmē, ka tiešā ražotnes tuvumā neatrodas dzīvojamās ēkas vai citi jutīgi objekti.

G sadaļa. Kopsavilkums 4

Objektam tiks likumdošanai atbilstoši izstrādāta noteikta kārtība, kādā notiek Valsts institūciju, avārijas un glābšanas dienestu sadarbība, kā arī to iesaistīšana avārijas likvidēšanā un ar to saistītās darbībās.

Rīcība ārkārtas situācijās tiks noteikta:

- Sabiedrības operatīvo sakaru shēmā - noteikti sadarbības dienesti, kuri tiek iesaistīti ārkārtas situācijās un avārijas gadījumos Latvijas Republikā.
- Civilās aizsardzības pasākumu plānā - noteikta amatpersonu atbildība un pienākumi ārkārtas situācijās, iesaistāmais personāls un tā rīcība, apziņošanas kārtība, sadarbība ar operatīvajiem dienestiem.
- Rīcības plāns ugunsgrēka gadījumā - noteikta rīcība ugunsgrēka gadījumā.
- Darba instrukcijās (ekspluatācijas vai darba aizsardzības instrukcijās) - aprakstīta rīcība nevēlamu notikumu gadījumā, kad ir novirzes no objekta normālas darbības.

G sadaļa. Kopsavilkums 5

Uzņēmumam attīstoties, pēc nepieciešamības tiks grozīta Atļauja.

2.pielikums

Sarakste ar pašvaldību un citām iestādēm sakarā ar B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas izsniegšanu: norādes par datumiem, tai skaitā iesniegumu un to precizējumu vai papildinājumu iesniegšanas datumi.

Saņemšanas/ nosūtīšanas datums	Vēstules vai iesnieguma Nr.	Ziņas par vēstulē vai iesniegumā sniegto informāciju
27.01.2025.	SIA "Livland Biomethane" iesniegums Nr.AB#428267	Iesniegts iesniegums B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas saņemšanai.
24.02.2025.	Valsts vides dienests	Iesniegums atgriezts precizēšanai un pieprasīta papildinformācija. IS TULPE nomainīts statuss uz „Gaida papildinformāciju. Nav pieņemts”.
23.03.2025.	SIA "Livland Biomethane" iesniegums Nr.AB#428267	Iesniegts precizēts iesniegums B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas saņemšanai.
10.04.2025.	Valsts vides dienests	Iesniegums pieņemts un pieprasīta papildinformācija. IS TULPE nomainīts statuss uz „Gaida papildinformāciju. Pieņemts”.
10.04.2025.	Valsts vides dienesta vēstule Nr.14.4/AP/3386/2025	Informācijas nosūtīšana Veselības inspekcijai un Valmieras novada pašvaldībai par SIA „Livland Biomethane” iesniegumu B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas saņemšanai.
22.04.2025.	Valmieras novada pašvaldības 22.04.2025. vēstule Nr.4.1.8.3/25/2469	Par iesniegumu B kategorijas piesārņojošai darbībai, "Lejasbolles ferma", Naukšēnu pagasts, Valmieras novads
23.04.2025.	Veselības inspekcijas Sabiedrības veselības departamenta Vidzemes kontroles nodaļas 23.04.2025. vēstule Nr.2.4.8.-25./401	Par nosacījumiem B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas saņemšanai SIA Livland Biomethane
29.04.2025.	SIA "Livland Biomethane" iesniegums Nr.AB#428267	Iesniegts precizēts iesniegums B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas saņemšanai.
05.06.2025.	B kategorijas piesārņojošās darbības atļauja Nr.AP25IB0019 izsniegšana SIA "Livland Biomethane"	

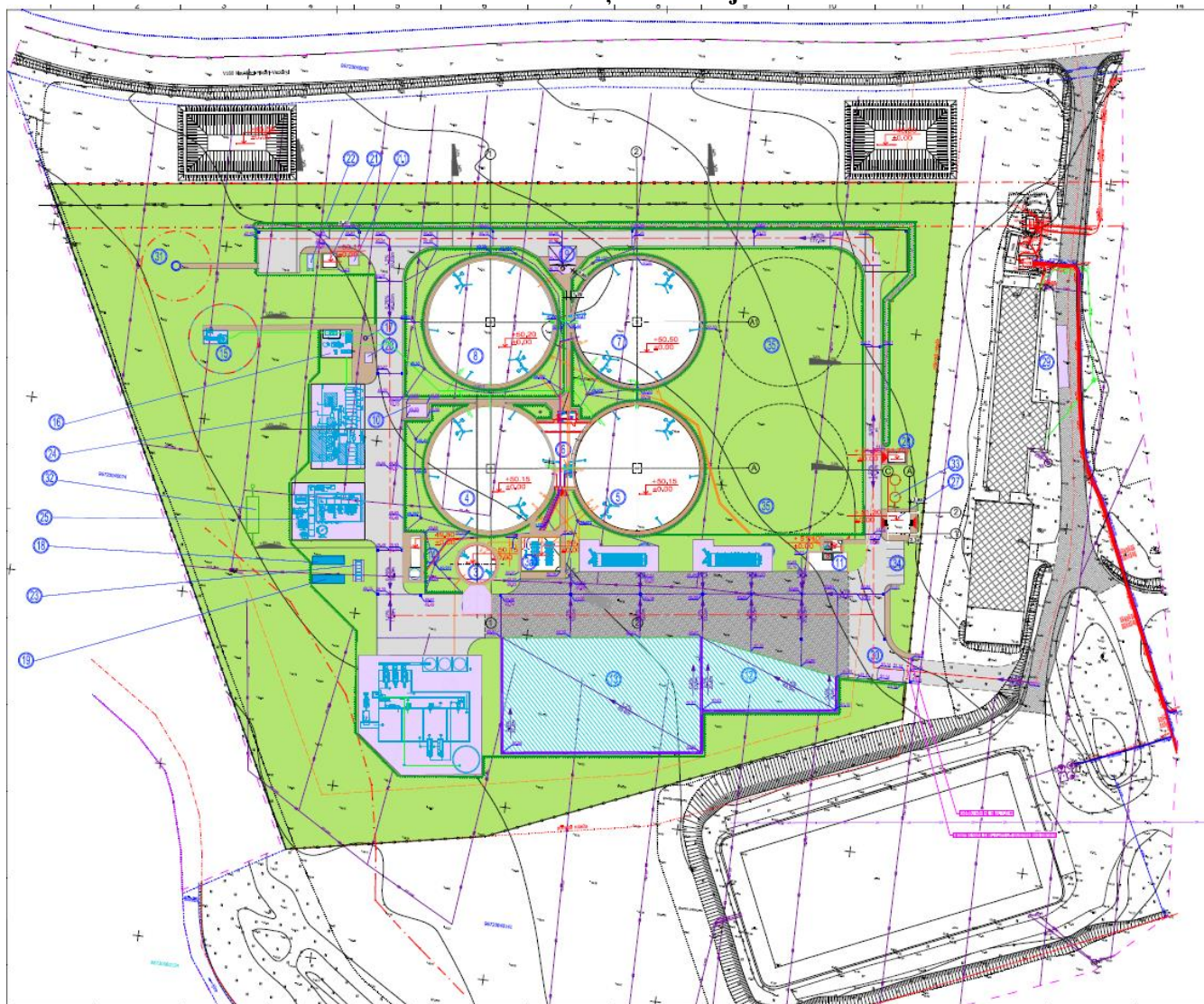
Operatora darbības vietas atrašanās karte

— Paredzētās darbības vieta

M 1 : 10000

Ēku un ražotņu novietojums

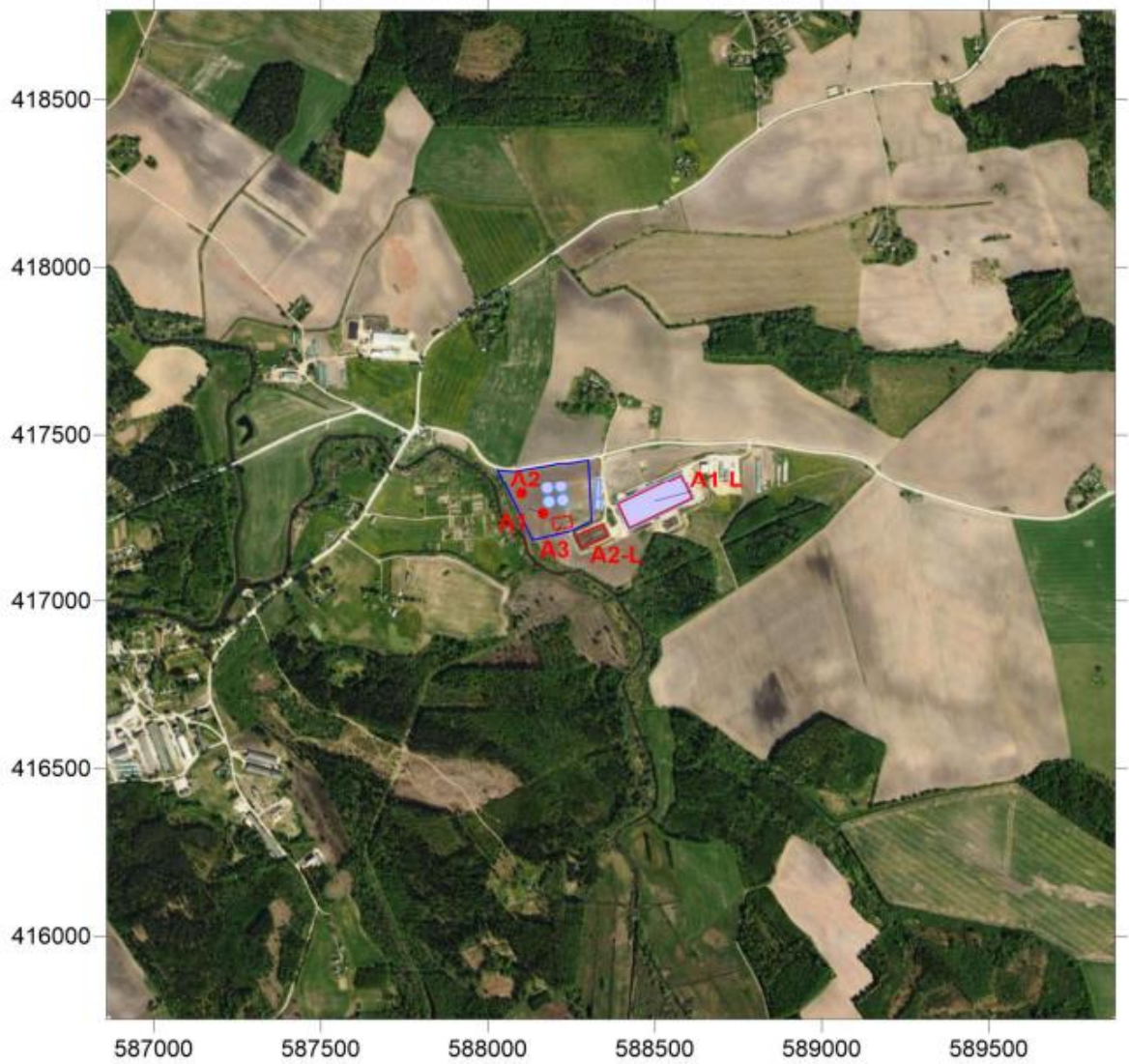

PIENĒMIE APZĪMĒJUMI

	Esoša ēka
	Projektējama ēka, būve
	Projektējama jumta pārkares kontūra
	Projektējama iekārtas pamats
	Perspektīvā būve
	Pārbaudāmais plebraucamais ceļš
	Projektējama plebraucamais ceļš, laukums (betona bruģa segums)
	Projektējama laukums (betona segums)
	Projektējama laukums (betona segums)
	Projektējami gājēju ceļi (betona bruģa segums)
	Zīdēns
	Apmale ap būvēm (betona segums)
	Atbalstsiena, plāt, 0,8m
	Projektējama žoga
	Projektējama betona apmale, 100x15x30 cm, h=10cm
	Projektējama betona apmale, 100x20x8 cm
	Projektējama asfalta mala
	Projektējama seguma mala
	Projektējama nogāzes šļautne
	Brauktuves ass
	Projektējama gājēju
	Projektējama gājēju ar kupolveida rēsi
	Projektējama augstuma atzīme
	Projektētie garenlīnījumi
	Projektētie šķērslīnījumi
	Projektējama sargumu līnuma līnija
	Ieeja ēkā
	Brauktuves ass
	Uzraudzības robeža
	Ierobežotā robeža
	Domājamo atdalošo zemes gabalā robeža
	Apbūves līnija
	Atsargjosla

pac kārtas	nosaukums
1	Sauso kūstamību lekraušanas bloks
1a	Sauso kūstamību lekraušanas bloks
2	Iepildīšanas stacija
3	Iepriekšējās uzglabāšanas tvertne
3a	Sūkņu stacija
4	Fermentācijas tvertne Nr. 1
5	Fermentācijas tvertne Nr. 2
6	Tehnoloģisko sūkņu stacija
7	Pārfermentācijas tvertne
8	Digestāta uzglabāšanas tvertne
9	Izlietotās zivju eļļas iekraušanas punkts
10	Elektrosadaļnes skapis - rezervuārs, sūkņu stacija
11	Digestāta separācijas bloks
12	Sausā digestāta uzglabāšanas laukums
13	Cieto kūstamību uzglabāšanas laukums
14	Kaļķu māja - kontainers, ar akumulācijas tvertni
15	Sadedzīnāšanas līnija
16	Biogāzes atdzesēšanas un priekšatīšanas mezgls
17	Kondensāta bedrē
18	Blometāna uzskaites stacija
19	Blometāna kompresoru stacija
20	Elektrosadaļnes skapis - blometāna uzskaites un kompresijas skapis
21, 21.1	AS "Sadales tīkls" transformatoru apakštacija
22	Avotējās dzesēšanas ģeneratori
23	Elektrosadaļnes skapis - biogāzes atdzesēšanas un CO2 sašķidrināšanas iekārtas
24	Biogāzes atdzesēšanas iekārtas
25	CO2 sašķidrināšanas stacija
26	Kūstamību priekšapstrādes iekārtu bloks
27	Administrācijas ēka
28	Saimniecības inventāra ēka
29	Auto svars
30	Auto transporta rītiegu mezglstava
31	Ūdensapgādes urbums, tīdz 20m dziļumam
32	Kanalizācijas bioloģiskās attīrības iekārtas
33	Uzlietus notekūdeņu attīrības iekārtas
34	Dienesta autocelvvijeta 5 vietām
35	Perspektīvās attīrības tvertnes

Emisijas avotu izvietojuma shēma

- Building
- Area/line/volume source
- Point or jet source

SIA "Livland Biomethane" teritorija iezīmēta ar zilu krāsu.

LATVIJAS REPUBLIKA
VALMIERAS NOVADA PAŠVALDĪBA

Nodokļu maksātāja reģistrācijas kods 90000043403, Lāčplēša iela 2, Valmiera, Valmieras novads, LV-4201
Tālrunis 64207120, e-pasts: pasts@valmierasnovads.lv, www.valmierasnovads.lv

Datums skatāms laika zīmogā. Nr. 4.1.8.3/25/2489
Uz 10.04.2025.Nr.14.4/AP/3386/2025

Valsts vides dienests
Rūpniecības iela 23
Rīga, LV1045

*Par iesniegumu B kategorijas piesārņojošai darbībai,
"Lejasbolles ferma", Naukšēnu pagasts, Valmieras novads*

Valmieras novada pašvaldība (turpmāk – Pašvaldība) savas kompetences ietvaros izskatīja un izvērtēja SIA "Livland Biomethane" iesniegumu B kategorijas piesārņojošas darbības atļaujas saņemšanai. Atļauja nepieciešama piesārņojošai darbībai adresē: "Lejasbolles ferma", Naukšēnu pagasts, Valmieras novads.

Saskaņā ar iesniegumu piesārņojošās darbības adresē plānota kūtsmēslu pārstrādes stacijas būvniecība un ekspluatācija. Saskaņā ar iesniegumā sniegto darbības aprakstu stacijā būs iespējams saražot biogāzi, kas ir metāna un CO₂ maisījums, ar kopējo apjomu līdz 10 000 000 Nm³ gadā. Stacija gadā varēs pārstrādāt kā cietos, tā šķidros kūtsmēslus, pakāpeniski palielinot pārstrādāto apjomu līdz 140 000 t gadā apjomā, ko saņems no blakus esošās fermas SIA "Naukšēni". Tādējādi novēršot ~18'000t CO₂ un 6'000t metāna emisijas, kas veidotos no neapstrādātiem, valējā krātuvē deponētiem kūtsmēsliem. Kā pārstrādes blakusprodukts tiks iegūts arī ilgtspējīgs mēslošanas līdzeklis - šķidrās digestāts, kas tiks izmantots kā mēslošanas līdzeklis, un cietais digestāts, kas tiks izmantots kā augstvērtīgs pakaišu līdzeklis. Biogāze, kā kūtsmēslu pārstrādes produkts, pēc iegūšanas tiks attīrīta no mitruma, H₂S, un CO₂, iegūstot biometānu ar 97% koncentrāciju un tas tiks iespiests blakus esošajā dabasgāzes tīklā.

Iesnieguma ietvaros sniegti un vērtēti dati par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limitu projektā aprēķinātām piesārņojošo vielu emisijām (stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limitu projekta izstrādes gads – 2024.).

Pašvaldībai nav iebildumu par SIA "Livland Biomethane" pieteikto B kategorijas piesārņojošo darbību un atļaujas izsniegšanu, kā arī nav priekšlikumu par specifiskiem piesārņojošas darbības nosacījumiem, kas būtu papildus iekļaujami atļaujā.

Izpilddirektora vietnieks teritoriālo apvienību jautājumos

Ivo Virsis

Līga Zvirbule 64292253
līga.zvirbule@valmierasnovads.lv

Veselības inspekcija

Klijānu iela 7, Rīga, LV-1012, faktiskā adrese: Pāvila Rozīša iela 9, Valmiera, LV-4201
tālrunis: 64281130, tālrunis/fakss: 64281752, e-pasts: vidzeme@vi.gov.lv, www.vi.gov.lv

Valmierā

23.04.2025 Nr. 2.4.8.-25./401

Uz _____ Nr. _____

Atļauju pārvalde
ap@vvd.gov.lv

Par nosacījumiem B kategorijas piesārņojošas darbības atļaujas saņemšanai SIA Livland Biomethane

Veselības inspekcijas Sabiedrības veselības departamenta Vidzemes kontroles nodaļā (turpmāk – Inspekcija) ir saņemta Valsts vides dienesta informācija par SIA „Livland Biomethane”, reģistrācijas Nr. 40203473407 (turpmāk – Operators), iesniegumu B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas saņemšanai adresē “Lejasbolles ferma” Naukšēnu pagasts, Valmieras novads. B kategorijas piesārņojošās darbības atļauja pieprasīta jaunas piesārņojošas darbības uzsākšanai – biogāzes ražošanai no kūtsmēsliem ar mezofilās fermentācijas metodi.

Paredzēto piesārņojošo darbību veidi saskaņā ar Ministru kabineta 30.11.2010. noteikumiem Nr.1082 “Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai” (turpmāk – Noteikumi Nr. 1082): 5.11. iekārtas dzīvnieku un augu izcelsmes atkritumu (tai skaitā dzīvnieku mēsli un atkritumi no lopkautuvēm) uzglabāšanai, reģenerācijai vai apstrādei (arī iekārtas kompostēšanai un biogāzes iekārtas), kuru uzņemšanas jauda ir 30 un vairāk tonnu dienā; 1.1.1. sadedzināšanas iekārtas, kuru nominālā ievadītā siltuma jauda ir vienāda ar vai lielāka par 5 un mazāka par 50 megavatiem, ja sadedzināšanas iekārtā izmanto biomasu, kūdru vai gāzveida kurināmo; 1.1.1. sadedzināšanas iekārtas, kuru nominālā siltuma jauda ir vienāda ar vai lielāka par 0.2 un mazāka par 5 megavatiem un kuras kā kurināmo izmanto biomasu, kūdru vai gāzveida kurināmo.

Kūtsmēsļu pārstrādes stacija darbība plānota 5 ha lielā zemes vienībā, kura atrodas nekustamajā īpašumā “Lejasbolles ferma”, kadastra numurs 9672 004 0007, zemes vienības kadastra apzīmējums 9672 004 0141, ar adresi: “Lejasbolles ferma”, Naukšēnu pagasts, Valmieras novads. Saskaņā ar spēkā esošu teritorijas plānojumu zemes vienībā ir atļauta lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve – tā ir noteikta kā ražošanas un tehniskās apbūves teritorija, lauksaimniecības teritorija, meliorēta lauksaimniecības teritorija un mežu teritorija. Zemes vienība atrodas blakus autoceļam V180 “Naukšēni-Pīksāri-Veckārkli”. Tuvākās viensētas ir “Lejasbolles” (~ 120 m ziemeļu virzienā) un “Bollītes” (~ 240 m ziemeļrietumu virzienā). Naukšēnu ciems atrodas ~ 1 km attālumā, rietumu virzienā. Blakus teritorijā atrodas SIA “NAUKŠĒNI” liellopu novietne “Lejasbolles ferma”, kurai ir izsniegta C kategorijas piesārņojošas darbības atļauja. Operators iesniegumā norāda, ka 2023. gada 14. decembrī ir saņemts Paredzētās darbības ietekmes sākotnējais izvērtējums Nr. AP23SI0456. Paredzētā darbība – kūtsmēsļu pārstrāde biogāzes ražošanai. Paredzēts pārstrādāt gan cietos, gan šķidrās kūtsmēslus (apjoms līdz 140 000 t gadā). Ražotnes prognozētais produkcijas apjoms ir biogāze līdz 10 000 000 Nm³ gadā jeb 5 500 000 t/g, šķidrās digestāts – 143 953 t/gadā un cietās digestāts – 35 988 t/gadā. Šķidrās digestāts tiks izmantots kā mēslošanas līdzeklis, cietās digestāts kā pakaišu materiāls liellopu novietnēs, attīrīta biogāze tiks ievadīta dabasgāzes tīklā. Biogāzes ražotnes darbība noris slēgtā procesā. Kā smaku

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROSU ELEKTRONISKO PARAKSTU, KAS SATUR LAIKA ZIMOGU

F001-v3

emisijas avoti noteikti cieto kūtsmēslu pagaidu uzglabāšanas laukums, cieto mēslu iekraušanas process smalcināšanas iekārtā (mehāniski ar frontālo iekrāvēju), kā arī blakus liellopu fermas teritorijā esošais cieto kūtsmēslu uzglabāšanas laukums. Biogāzes ražošanas procesā ūdens tiek izmantots iekārtu skalošanai, mazgāšanai un smilšu atdalīšanai no kūtsmēsliem. Ūdens ieguvei plānots ierīkot jaunu ūdens ieguves urbumu. Diennaktī paredzēts iegūt līdz 25 m³ ūdens, gadā - līdz 9000 m³. Sadržīves notekūdeņus uzkrās un izvedīs uz attīrīšanas iekārtām. Iesniegumā nav norādīta informācija par saražotā **digestāta** uzglabāšanas vietām un to kapacitāti. Ražotnē plānots nodarbināt līdz 4 cilvēkiem.

SIA "TEST" 2024. gadā Operatora darbībai ir izstrādājis Stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu, kurā norādītie emisiju avoti: katlu māja (A1); gāzes lāpa (A2); smaku avots pakaišu kūtsmēslu krātuve (A3) (**tilpnumveida** emisijas avots, ilgums gadā 8760 h).

Pamatojoties uz Ministru kabineta 2010. gada 30. novembra noteikumu Nr. 1082 "Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošas darbības veikšanai" 28. punktu, Inspekcija piekrīt B kategorijas piesārņojošas darbības atļaujas izsniegšanai SIA "**Līvland Biomethane**", reģistrācijas Nr. 40203473407, ja tiks ievēroti sekojošie nosacījumi:

- 1) tiek ievērotas pazemes ūdens ņemšanas vietu stingra režīma aizsargjoslas prasības, saskaņā ar Ministru kabineta 2004. gada 20. janvāra noteikumu Nr. 43 "Aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietām noteikšanas metodika" 7., 9., 11. punktā noteikto;
- 2) sadzīves vajadzībām nepieciešamajam ūdenim tiek nodrošināta dzeramā ūdens kvalitāte atbilstoši Ministru kabineta 2023. gada 26. septembra noteikumu Nr. 547 "Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība" prasībām;
- 3) pārstrāde ar pieprasīto jaudu pieļaujama uzrādot plānotās **digestāta** (fermentācijas atlieku) uzglabāšanas krātuves nepieciešamajā apjomā, līdz mēslošanas līdzekļu iestrādei augsnē;
- 4) tiek ievēroti Ministru kabineta 2009. gada 3. novembra noteikumos Nr. 1290 "Noteikumi par gaisa kvalitāti" noteiktie gaisa kvalitātes normatīvi un Ministru kabineta 2014. gada 25. novembra noteikumi Nr. 724 "Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos";
- 5) netiek pārsniegti un tiek ievēroti uzņēmuma darbības rezultātā radīto trokšņu robežlielumi, kas noteikti Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība".

Sabiedrības veselības departamenta
Vidzemes kontroles nodaļas vadītājs

Kalvis Latsons

Dina Līte-Zaķe, 64281130
dina.lite-zake@vi.gov.lv